

SET DE INSTRUMENTE Pentru Formarea în domeniul IA

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ PENTRU LUCRUL CU TINERII
Îmbunătățirea lucrului cu tinerii prin intermediul AI
ai4youthwork.eu

Titlul livrabilului	Set de instrumente pentru formarea în domeniul IA
Numărul livrabilului	D5.2
Versiunea livrabilului	1.0
Data versiunii	15/09/2025
Nivel de diseminare	Public
Autor	Miriam LANZETTA; Angela MANGIULLO; Vasilis TSEKOURAS; Alexandros SKOUFIAS; Dimitra SOFIANOU; Jorge MACHADO; Marta LIMA; Nicoleta ACOMI; Mykyta CHERVINSKYI; Ovidiu ACOMI
Contribuitor	Dovile IMBRASAITE;
Cuvinte	Lucrul cu tinerii, Inteligență artificială, Competențe în domeniul IA, Tineret
DOI	10.5281/zenodo.17091549

Declarație de responsabilitate: Acest proiect a beneficiat de finanțare din partea Programului Erasmus+ al Uniunii Europene în cadrul Acordului de grant nr. 2023-2-IT03-KA220-YOU-000170929. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale autorității care acordă finanțarea. Nici Uniunea Europeană, nici autoritatea care acordă finanțarea nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Reutilizarea acestui document este autorizată în temeiul licenței Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.en>). Aceasta înseamnă că puteți copia, distribui, adapta și utiliza materialul în scopuri necomerciale, cu condiția să menționați sursa, să furnizați un link către licență și să indicați dacă au fost aduse modificări.

Istoricul documentului

Versiune	Data	Autor	Descriere
V0.1	28/08/2025	MACHADO Jorge, LIMA Marta	Prima versiune internă. Schiță preliminară.
V0.2	05/09/2025	ACOMI Ovidiu, LANZETTA Miriam, TSEKOURAS Vasilis	A doua versiune internă. Prima revizuire care integrează conținutul coautorilor și feedback-ul din revizuirea internă.
V1.0	15/09/2024	MACHADO Jorge, LIMA Marta, IMBRASAITÉ Dóvilé	Versiunea finală. Revizuire finală și corecții editoriale.

CUPRINS

Rezumat	4
1. Prezentarea generală a proiectului	4
2. Metodologie	8
3. Cum se utilizează acest set de instrumente	10
3.1 Structura planurilor de atelier	10
3.2 Accesarea materialelor de formare	11
4. Planuri de atelier	12
4.1 Când IA greșește	12
4.2 IA în viețile noastre	15
4.3 Înțelegerea prejudecăților IA	18
4.4 Cum învață și răspunde IA	21
4.5 Asistentul meu IA de vis	24
4.6 Pierdut în traducere	27
4.7 Prompt me Right!	30
4.8 În ce ai avea încredere în IA?	33
4.9 Proiectați-vă aliatul IA	36
4.10 Laboratorul de prompturi IA	39
4.11 IA: Prieteni, instrumente sau capcane?	41
4.12 IA: fals sau realitate?	43
4.13 Cod verde: Tineretul, IA și planeta	46
4.14 IA și viitorul meu: să discutăm despre asta!	49
4.15 Asistentul IA: Fii EROUL poveștii tale	53
4.16 Întrebați și reflectați: Crearea de spații sigure pentru dialogul etic privind IA	57
5. Concluzii	60

REZUMAT

Setul de instrumente pentru formare în domeniul IA vă oferă resurse practice pentru a ghida tinerii în înțelegerea și utilizarea responsabilă a IA. Acesta este conceput pentru lucrătorii din domeniul tineretului care doresc să dezvolte competențe în domeniul IA, gândirea critică și conștientizarea tehnologiilor digitale.

Setul de instrumente oferă **trei rezultate principale**.

- Creșteți-vă capacitatea de a integra IA în activitatea cu tinerii.
- Oferiți planuri de ateliere gata de utilizare, axate pe învățarea activă.
- Sprijină adoptarea etică și responsabilă a IA în rândul tinerilor.

Veți găsi **16 planuri de ateliere**. Fiecare plan include obiective, pași de activitate, instrucțiuni de pregătire și implementare, materiale de formare și sfaturi pentru debriefing. Atelierele sunt ușor de realizat și adaptabile la diferite grupuri și contexte.

Procesul de proiectare a fost colaborativ. Partenerii au creat împreună fiecare plan pentru a asigura relevanța pentru lucrătorii de tineret din întreaga Europă. Conținutul reflectă **nevoile reale, exemple practice și abordări centrate pe tineri**.

Setul de instrumente nu este o carte teoretică. Este o resursă de lucru. Veți putea alege un plan, vă veți putea pregăti rapid și veți putea desfășura o sesiune cu încredere.

Tinerii care participă la aceste ateliere vor obține:

- O înțelegere clară a ceea ce este IA și cum funcționează.
- Conștientizarea oportunităților și riscurilor sistemelor de IA.
- Abilități de a pune întrebări, de a analiza și de a face alegeri responsabile atunci când utilizează instrumente de IA.

Această resursă vă oferă instrumentele necesare pentru a pregăti următoarea generație pentru un viitor digital modelat de IA. **Vă sprijină în rolul dvs. de a forma cetățeni informați, responsabili și activi.**

1. PREZENTAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

Artificial Intelligence for Youth Work (AI4YouthWork) este un parteneriat de cooperare în

domeniul tineretului, cofinanțat de Erasmus+, programul Uniunii Europene de sprijinire a educației, formării, tineretului și sportului în Europa.

Proiectul reunește patru organizații din patru țări europene:

 Lascò (coordonator) Companie de inovare digitală lasco.io	 TEAM4Excellence Organizație non-profit trainingclub.eu
 Kyttaro Enallaktikon Anazitiseon Neon Organizație neguvernamentală kean.gr	 Contextos Cooperativă socială contextos.org.pt

OBIECTIVE

Proiectul își propune să contribuie la creșterea capacității tinerilor profesioniști de a valorifica potențialul IA pentru a îmbunătăți calitatea, atractivitatea și eficacitatea muncii lor.

Obiective specifice

- **Identificarea competențelor de care au nevoie profesioniștii din domeniul tineretului** pentru a integra IA în activitatea lor.
- **Dotarea profesioniștilor din domeniul tineretului** cu resurse de formare și învățare pentru a adopta soluții de IA de încredere și pentru a promova alfabetizarea tinerilor în domeniul IA.
- **Creșterea gradului de conștientizare** a profesioniștilor din domeniul tineretului și a tinerilor cu privire la beneficiile și limitările adoptării inteligenței artificiale.

REZULTATE CHEIE

1 Cadrul de competențe în domeniul IA pentru lucrătorii din domeniul tineretului.

Un **cadru** care identifică **domeniile cheie de competență, cunoștințele, atitudinile și abilitățile** necesare lucrătorilor din domeniul tineretului pentru a integra în mod eficient inteligența artificială în activitatea lor și pentru a ghida tinerii în navigarea către un viitor bazat pe IA.

2 Catalog digital de experiențe de e-learning în domeniul IA.

Un catalog digital de **resurse educaționale deschise** privind inteligența artificială pentru lucrătorii de tineret în limbile engleză, italiană, greacă, portugheză și română, adaptat pentru a promova fiecare competență descrisă în Cadrul de competențe.

3 Set de instrumente de formare în domeniul IA.

Un **set de instrumente** pentru lucrătorii din domeniul tineretului, care include două componente cheie:

(i) O **hartă a soluțiilor relevante și fiabile bazate pe IA** pentru activitatea de tineret, care îndeplinesc cerințele definite în *Orientările etice pentru o IA fiabilă*¹ de către Grupul european de experți la nivel înalt în domeniul IA (AI HLEG), grupul independent de experți înființat de Comisia Europeană în iunie 2018;

(ii) O colecție de **planuri de ateliere** pentru promovarea cunoștințelor despre IA în rândul tinerilor, încurajând gândirea critică și utilizarea responsabilă a IA.

Aflați mai multe:

¹ Grupul de experți la nivel înalt privind inteligența artificială (2018). *Linii directoare etice pentru o IA de încredere*. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai>

www.ai4youthwork.eu

2. METODOLOGIE

Dezvoltarea **setului de instrumente de formare în domeniul IA** a urmat un proces colaborativ și structurat, desfășurat între aprilie și august 2025. Accentul a fost pus pe proiectarea în comun a **16 planuri de ateliere centrate pe tineri** și pe crearea de materiale de formare auxiliare. Procesul a avut ca scop furnizarea unei resurse practice, coerente și accesibile pentru lucrătorii de tineret.

Conceperea în comun a planurilor de ateliere

Consortiul a conceput în comun **16 planuri de ateliere**. Fiecare plan a fost creat pentru a dezvolta cunoștințele tinerilor în domeniul IA, pentru a consolida gândirea critică și pentru a promova utilizarea responsabilă a tehnologiilor IA. Proiectarea s-a bazat pe metodologii de educație non-formală și de învățare activă, asigurându-se că atelierelor sunt captivante, practice și adaptabile la diferite contexte.

Împărțirea responsabilităților

Elaborarea planurilor de atelier a fost împărțită între parteneri pentru a echilibra contribuțiile și a asigura perspective diverse:

- Contextos a elaborat 4 planuri.
- TEAM4Excellence (T4E) a elaborat 4 planuri.
- Lascò a elaborat 4 planuri.
- Kyttao Enallaktikon Anazitiseon Neon (KEAN) a elaborat 4 planuri.

Această împărțire a permis fiecărui partener să contribuie cu expertiza sa la setul de instrumente, menținând în același timp un standard comun.

Șablon și structură

Pentru a garanta coerența, Contextos a furnizat un șablon pentru toți partenerii. Șablonul includea:

- Obiectivele atelierului.
- Planul detaliat al activităților.
- Instrucțiuni pentru pregătire și implementare.
- Resurse de formare și materiale didactice.
- Sfaturi și orientări pentru debriefing.

Această structură a asigurat că fiecare plan putea fi aplicat cu ușurință de către lucrătorii de tineret.

Materiale auxiliare

Pe lângă planurile atelierelor, partenerii au realizat prezentări, șabloane, fișe de lucru și activități de evaluare. Au fost adăugate întrebări pentru debriefing, pentru a ajuta lucrătorii de tineret să ghideze reflecția participanților și să evalueze rezultatele învățării.

Evaluare inter pares și publicare

Odată ce planurile atelierelor au fost redactate, partenerii au evaluat reciproc munca lor. Acest proces de evaluare inter pares a îmbunătățit calitatea, a aliniat metodologiile și a creat o voce consistentă în întreaga publicație. Setul final de instrumente reunește toate cele 16 planuri și materialele de formare ale acestora într-o singură resursă coerentă.

Traducere și accesibilitate

Pentru a face setul de instrumente accesibil în toată Europa, consorțiul a tradus publicația în toate limbile partenerilor. Acest pas a garantat utilizarea egală în diferite contexte naționale și a sporit acoperirea resursei.

Prin această metodologie, **setul de instrumente de formare în domeniul IA** a fost dezvoltat ca o resursă practică și incluzivă. Acesta oferă lucrătorilor de tineret ateliere și materiale de formare gata de utilizare pentru a consolida înțelegerea tinerilor cu privire la IA, promovând în același timp gândirea critică și cetățenia digitală responsabilă.

Declarație de responsabilitate: Instrumentele menționate în acest set de instrumente sunt prezentate doar în scop informativ și nu trebuie interpretate ca recomandări ale autorilor. Vă încurajăm să evaluați independent fiecare instrument pentru a determina dacă este adecvat nevoilor dvs. specifice înainte de a-l adopta.

3. CUM SE UTILIZEAZĂ ACEST SET DE INSTRUMENTE

Acest set de instrumente a fost conceput pentru a **sprijini lucrătorii din domeniul tineretului în organizarea de ateliere de lucru captivante, practice și reflexive pe tema IA cu tinerii**. Acesta oferă **planuri de ateliere de lucru gata de utilizare, materiale de formare și îndrumări** pentru a se asigura că activitățile sunt ușor de implementat în diferite contexte și limbi.

3.1 Structura planurilor de atelier

Fiecare plan de atelier urmează o structură clară și consecventă, astfel încât să puteți înțelege rapid scopul său și modul de desfășurare:

	Obiectivul principal	Obiectivul general al atelierului
	Rezultate ale învățării	Ce se așteaptă ca participanții să obțină în termeni de cunoștințe, abilități și atitudini.
	Durata	Durata recomandată a sesiunii.
	Format	Opțiuni de livrare (în persoană, hibrid) și configurare recomandată
	Dimensiunea grupului	Numărul de participanți pentru care este conceput atelierul.
	Resurse și materiale	Ce trebuie să pregătiți înainte de sesiune (de exemplu, prezentare, proiector, pixuri).
	Pregătire	Pași practici pentru organizarea atelierului.
	Instrucțiuni	Îndrumări pas cu pas privind modul de desfășurare a activităților, inclusiv sugestii privind durata, întrebări și sfaturi de facilitare.
	Evaluare și debriefing	Metode de reflecție și consolidare a cunoștințelor
	Materiale de instruire	Fișierele auxiliare de care veți avea nevoie (prezentări, fișe, foi de reflecție etc.).
	Referințe	Resurse externe pentru explorare suplimentară

Fiecare plan este conceput pentru a fi adaptabil: puteți scurta, extinde sau modifica activitățile în funcție de mărimea grupului, timpul disponibil sau context.

3.2 Accesarea materialelor de formare

Fiecare atelier este însoțit de **materiale de formare** (*prezentări, fișe de activități, șabloane de reflecție etc.*), care sunt disponibile la <https://www.ai4youthwork.eu/ro/training-materials>

În fiecare plan de atelier, veți vedea o referință la numele fișierului, urmând formatul: [Numărul planului atelierului]_[Titlul atelierului]_[Titlul materialului]. De exemplu: *WP01_Când AI greșeste_Prezentare*)

Pe pagina web dedicată, veți găsi linkuri către cinci foldere - câte unul pentru fiecare limbă a proiectului (*engleză, italiană, portugheză, greacă și română*). În interiorul fiecărui folder, toate fișierele sunt denumite în mod consecvent (*de exemplu, WP01_When AI Gets It Wrong_Presentation*) pentru a vă facilita corelarea referinței din planul atelierului cu fișierul corespunzător din folder.

4. PLANURI DE ATELIER

4.1 Când IA greșește

Obiectiv principal

Ajutarea lucrătorilor de tineret să ghideze cu încredere tinerii în identificarea conținutului fals, părtinitor sau generat de AI, promovând în același timp gândirea critică și utilizarea responsabilă a instrumentelor generative de AI.

Rezultate ale învățării

Cunoștințe

- Înțelegerea modului în care este produs conținutul generat de IA
- Recunoașterea erorilor sau limitărilor tipice ale conținutului generat de IA
- Înțelegerea problemelor etice legate de dezinformarea generată de IA

Abilități

- Evaluați critic acuratețea și credibilitatea conținutului generat de IA
- Identificați dezinformarea generată de IA și practicați responsabilitatea digitală

Atitudini

- Dezvoltați o mentalitate critică față de informațiile digitale și conținutul generat de IA
- Apreciați utilizării etice a instrumentelor AI și a comunicării transparente
- Încurajați utilizarea responsabilă a instrumentelor AI în cadrul practicilor de implicare a tinerilor

Durăta 60 de minute

Format Față în față (recomandat), posibil și hibrid

Dimensiune a grupului 10–20 participanți

Resurse și materiale

- Prezentare
- Sală cu proiector și ecran (sau monitor mare), cu spațiu pentru lucru în grupuri mici.
- Pixuri, foi de hârtie și fișe de reflecție

Pregătire

- Deschideți diapozitivele prezentării pe ecran
- Pregătiți întrebările de debriefing pe foile de reflecție

Instrucțiuni

1. Introducere - (10 min)

Începeți prin a ura bun venit participanților și a prezenta tema atelierului: înțelegerea modului în care conținutul generat de IA poate fi uneori înșelător sau incorect. Explicați că IA devine din ce în ce mai comună în instrumentele pe care tinerii le folosesc zilnic, cum ar fi chatbot-urile sau generatoarele de conținut, dar nu este întotdeauna precisă sau de încredere. Subliniați că este important să se dezvolte abilitățile de gândire critică necesare pentru a naviga în mod responsabil în spațiile alimentate de IA.

Întrebați participanții dacă au fost vreodată păcăliți de o imagine, un text sau o postare generată de IA sau dacă au avut o experiență ciudată sau surprinzătoare în utilizarea IA. Permiteți unul sau două exemple scurte. Încheiați introducerea cu un exercițiu de spargere a gheții care să sensibilizeze participanții cu privire la cât de dificil poate fi să faci distincția între realitate și ficțiune atunci când este implicată IA.

Pași:

- Afișați 5 seturi de imagini pe ecran (reale și generate de IA, care arată ca și cum ar fi reale).
- Întrebați: „Este real sau generat de AI?”
- Dezvăluiți răspunsurile și întrebați: „De ce ați crezut asta?”

Sfaturi:

- Alegeți exemple relevante pentru tineri (de exemplu, rețele sociale, vedete, știri).
- Faceți activitatea distractivă și ușor confuză – asta demonstrează ideea!

2: Potrivirea greșelilor AI (20 min)

Începe prin a prezenta cinci tipuri comune de erori ale IA folosind exemple simple:

- halucinație – AI inventează informații false;
- părtinire – rezultatele reflectă stereotipuri sau presupuneri nedrepte;
- inexactitate – informațiile sunt incorecte din punct de vedere factual;
- lipsa contextului – AI interpretează greșit tonul, nuanțele sau semnificația;
- încredere excesivă – IA oferă un răspuns cu o certitudine nejustificată.

Prezentați aceste categorii într-o prezentare și explicați pe scurt fiecare dintre ele cu un exemplu scurt. Apoi, împărțiți participanții în 2 grupuri și prezentați 2-3 exemple reale de „greșeli” generate de IA. Fiecare grup analizează exemplele și lucrează împreună pentru a decide ce tip de eroare IA este reprezentat în fiecare caz și de ce. După aceea, parcurgeți împreună exemplele și lăsați fiecare grup să împărtășească raționamentul său. Încurajați discuția pentru a clarifica orice confuzie.

3: Etica IA (20 min)

Spuneți participanților că de multe ori nu este suficient să identificăm AI-ul defectuos, ci trebuie să decidem și cum să reacționăm atunci când acesta este utilizat în mod abuziv sau înțeles greșit. Prezentați 3-5 scenarii scurte, din viața reală (de exemplu, dezinformarea pe rețelele sociale, unde știrile generate de IA răspândesc afirmații false, sau prejudecățile IA în cererile de angajare, unde instrumentele de CV sugerează roluri stereotipice, sau probleme de integritate academică, unde studenții trimit eseuri generate de IA fără

a înțelege conținutul etc.), în care tinerii ar putea întâmpina provocări legate de IA (de exemplu, dezinformare, prejudecăți sau utilizare academică inadecvată).

Împărțiți participanții în 2-3 grupuri și atribuiți câte un scenariu fiecăruia.

Rugați-i să scrie răspunsul lor la următoarele întrebări:

- Ce se întâmplă aici?
- Ce ați face în fața unei astfel de situații?
- Cum ați transforma acest lucru într-un moment de învățare pentru tineri?

După 10 minute, invitați fiecare grup să prezinte pe scurt scenariul și soluția lor. Încheiați prin a reafirma mesajul cheie: rolul vostru este de a ghida reflecția, de a asigura siguranța și de a promova utilizarea responsabilă și chibzuită a IA.

Evaluare și debriefing

Pentru a încheia sesiunea, facilitatorul invită participanții să reflecteze asupra a ceea ce au învățat și asupra încrederii pe care o au în aplicarea conținutului atelierului în practica lor de lucru cu tinerii.

Participanții vor completa o scurtă reflecție scrisă pe o fișă de feedback, răspunzând la două întrebări:

- Ce am învățat astăzi despre modul și motivul pentru care IA poate produce conținut fals sau părtinitor?
- Care este o acțiune concretă pe care o voi întreprinde pentru a promova utilizarea responsabilă a IA în viața mea de zi cu zi?

Materiale de formare

[WP01 Când IA greșeste Prezentare](#)

Referințe

- Benson, M. (13 februarie 2024). *Test real sau AI: Poți face diferența?* Britannica Education. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://britannicaeducation.com/blog/quiz-real-or-ai/>
- Drapkin, A. (2 septembrie 2025). *AI gone wrong: The errors, mistakes, and hallucinations of AI (2023 – 2025)*. Tech.co. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://tech.co/news/list-ai-failures-mistakes-errors>

4.2 IA în viețile noastre

Obiectiv principal

Ajutarea lucrătorilor cu tinerii să-și consolideze încrederea în conducerea reflecțiilor despre prezența omniprezentă a IA în viața de zi cu zi și să-i doteze cu strategii pentru a ghida tinerii în crearea de conținut etic și responsabil folosind instrumente IA.

Rezultate ale învățării

Cunoștințe

- Înțelegerea modurilor obișnuite în care IA este integrată în instrumentele și platformele digitale de zi cu zi.
- Recunoașterea implicațiilor prezenței IA asupra datelor personale, confidențialității și obiceiurilor digitale.
- Identificați considerentele etice cheie atunci când utilizați IA pentru crearea de conținut.

Abilități

- Facilitați discuții deschise și critice cu tinerii despre interacțiunile lor zilnice cu IA.
- Îndrumați tinerii în evaluarea implicațiilor etice ale conținutului generat de IA și ale creării acestuia.
- Dezvoltați abilități practice în utilizarea creativă a instrumentelor IA în crearea de conținut în rândul tinerilor.

Atitudini

- Promovarea unei mentalități proactive, curioase și critice față de rolul IA în viața personală și publică.
- Valorizați principiile etice, transparența și practicile responsabile în crearea de conținut AI.

Durată 60 de minute

Format Față în față (recomandat), posibil și hibrid

Dimensiune a grupului 10–20 participanți

Resurse și materiale

- Slide-uri de prezentare
- Sală cu proiector și ecran (sau monitor mare), cu spațiu pentru lucru în grupuri mici.
- Pixuri
- Foi mari de hârtie
- Acces la DALL-E sau ChatGPT

Pregătire

- Deschideți diapozitivele prezentării pe ecran.
- Amenajați spații pentru lucrul în grupuri mici.

Instrucțiuni

1. Introducere - (10 min)

Urez bun venit participanților și prezint tema atelierului: „IA în viețile noastre”. Explicați că IA nu mai este doar un concept futurist, ci este profund integrată în experiențele noastre digitale cotidiene, adesea fără ca noi să ne dăm seama. Subliniați că, dincolo de simpla identificare a greșelilor IA, este esențial să înțelegem prezența constantă a IA, impactul acesteia și modul în care o putem utiliza în mod responsabil și cu discernământ, în special atunci când creăm conținut.

Întrebați-i:

- Unde credeți că AI este deja prezentă în viața voastră de zi cu zi?
- Cum ar putea tinerii să interacționeze cu IA fără să-și dea seama? (de exemplu, algoritmi de social media, recomandări de streaming, asistenți inteligenți, text predictiv, filtre foto, jocuri online).

Permiteți câteva exemple și observații scurte din partea participanților.

2: Activitate: Crearea de conținut AI (20 min)

Începeți prin a prezenta câteva instrumente gratuite și accesibile de creare de conținut AI utilizate în mod obișnuit de tineri. Explicați pe scurt cum pot fi utilizate aceste instrumente pentru a genera text, imagini sau conținut multimedia și evidențiați utilizările practice ale acestora în contextul tinerilor (de exemplu, teme școlare, povestiri, rețele sociale, prezentări).

Împărțiți participanții în 2-3 grupuri mici. Fiecare grup selectează un instrument AI pentru a crea text sau imagini (DALL-E sau ChatGPT) și creează un conținut scurt folosind o promptură scrisă de ei înșiși. Acesta poate fi o povestire scurtă, un poster, o postare pe rețelele sociale, o imagine sau o idee de mini-campanie. Încurajați creativitatea, dar rugați grupurile să ia în considerare și să discute implicațiile etice ale ceea ce creează. Dacă este necesar, sugerați idei sau subiecte pentru prompturi (de exemplu, bunăstarea digitală, conștientizarea mediului).

Facilitați o scurtă sesiune de împărtășire în care grupurile pot prezenta creațiile lor și reflecta asupra:

- Cum a funcționat instrumentul
- Ce provocări sau preocupări au observat
- Cum ar îndruma un tânăr care utilizează acest instrument

Evaluare și debriefing

Rezumați pe scurt punctele principale: IA este profund înrădăcinată în viețile noastre, iar ca tineri nu trebuie doar să consumăm conținut generat de IA, ci și să îl creăm cu ajutorul IA în mod responsabil și etic.

Invitați participanții să completeze o scurtă reflecție scrisă folosind următoarele întrebări de debriefing:

- Care este un mod în care văd acum că IA joacă un rol în viața mea de zi cu zi pe care nu l-am luat în considerare înainte?
- Care este o considerație etică pe care aș ridica-o atunci când discut cu tinerii despre crearea de conținut AI?

Materiale de instruire

[WP02. AI în viețile noastre. Prezentare](#)

Referințe

- Blend. (23 decembrie 2024). *Cele mai bune 12 instrumente AI pentru crearea de conținut*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.getblend.com/blog/10-best-ai-tools-to-use-for-content-creation/>

4.3 Înțelegerea prejudecăților IA

Obiectiv principal

Ajutarea lucrătorilor cu tinerii să înțeleagă modul în care sistemele AI iau decizii, să reflecteze asupra responsabilității atunci când lucrurile merg prost și să sprijine tinerii în gândirea critică cu privire la echitate, prejudecăți și responsabilitate în mediile bazate pe AI.

Rezultate ale învățării

Cunoștințe

- Înțelegerea modelelor simplificate ale modului în care IA „decide” (de exemplu, cuvinte cheie, recunoașterea tiparelor, punctaj)
- Identificarea tipurilor de erori și prejudecăți care apar în procesul decizional al IA
- Cunoașterea actorilor cheie din sistemele bazate pe IA (dezvoltatori, platforme, utilizatori, moderatori)

Competențe

- Facilitează discuții critice cu tinerii despre responsabilitate și echitate în IA
- Explicați cum și de ce sistemele AI pot produce rezultate false, părtinitoare sau dăunătoare
- Îndrumarea tinerilor în reflectarea asupra rolului și drepturilor lor atunci când interacționează cu sistemele bazate pe IA

Atitudini

- Promovarea echității și a responsabilității comune în utilizarea IA
- Încurajați transparența și scepticismul față de deciziile bazate pe IA
- Sprijiniți capacitatea tinerilor de a pune la îndoială și de a răspunde la rezultatele automatizate

Durată 60 de minute

Format Față în față (recomandat), posibil și hibrid

Dimensiune a grupului 10-20 participanți

Resurse și materiale

- Slide-uri de prezentare
- Tablă albă sau flipchart pentru răspunsuri comune
- Sală cu proiector și ecran (sau monitor mare), cu spațiu pentru lucru în grupuri mici.
- Copii tipărite pentru jocul de potrivire

Pregătire

- Deschideți diapozitivele prezentării pe ecran

- Pregătiți întrebările de debriefing pe foile de reflecție

Instrucțiuni

1. Introducere - (5-7 min)

Începeți atelierul întrebând participanții cine cred ei că este responsabil atunci când IA ia o decizie - cum ar fi ștergerea unei postări, semnalarea unui elev sau recomandarea unui conținut. Explicați că IA este din ce în ce mai implicată în deciziile cotidiene care afectează tinerii, însă aceste sisteme adesea nu țin cont de context și pot reflecta prejudecăți ascunse din datele sau designul lor. Acest atelier va explora modul în care sunt luate deciziile IA, unde pot apărea probleme și cum pot lucrătorii de tineret să ajute tinerii să răspundă în mod gândit și critic.

2: Activitatea 1: Potrivii creierul IA (20 min)

Scopul este de a ajuta participanții să înțeleagă modurile simplificate în care „gândește” IA și tipurile de logică din spatele deciziilor automate obișnuite. Începeți prin a prezenta pe scurt cele cinci tipuri de logică decizională a IA:

- Potrivirea tiparelor
- Declanșarea cuvintelor cheie
- Sistem de punctare
- Nivelul de încredere
- Părtinire din datele de antrenare

Apoi, împărțiți participanții în două grupuri mici și dați fiecărui grup câte cinci cărți cu cazuri. Fiecare grup discută exemplele și „potrivește” fiecare carte cu unul dintre tipurile de creier AI, similar cu un joc de potrivire. Încurajați grupurile să considere acest lucru ca pe un puzzle — sarcina lor este să conecteze cazul cu logica decizională corectă. După 10-12 minute, regrupați-vă și revizuiți împreună potrivirile, încurajând discuții despre raționamentul și posibilele implicații ale fiecărui tip de decizie.

3: Activitatea 2: Jocul detectorului de prejudecăți (20 min)

Scopul este de a arăta cum sistemele de IA pot produce rezultate părtinitoare din cauza datelor eronate, a ipotezelor limitate sau a punctelor oarbe culturale. Împărțiți participanții în 2 grupuri, fiecare grup primind două exemple de cazuri de IA și o foaie de hârtie pe care să scrie. Pentru fiecare caz, ei discută și identifică tipul de prejudecată implicat, iau în considerare cine ar putea fi prejudiciat sau exclus de sistem și propun o acțiune pentru trei roluri: un dezvoltator (pentru a îmbunătăți sistemul), un lucrător de tineret (pentru a sprijini tânărul afectat) și platforma (pentru a asigura o utilizare responsabilă). După ce au lucrat la cazuri, fiecare grup prezintă unul dintre exemplele lor și soluțiile propuse grupului mai mare pentru discuție.

Evaluare și debriefing

Pentru a încheia atelierul, rezumați pe scurt principalele concluzii: IA ia decizii pe baza unor modele și date limitate, ceea ce poate duce la rezultate părtinitoare sau nedrepte. Supravegherea umană este esențială pentru a asigura corectitudinea și înțelegerea.

Invitați participanții să reflecteze asupra a ceea ce au învățat și asupra modului în care pot aplica aceste cunoștințe în practică.

Întrebări de reflecție (verbale sau scrise):

- Ce am învățat despre modul în care IA ia decizii?
- Ce i-aș spune unui tânăr care a fost prejudiciat sau derutat de o eroare a IA?

Materiale de instruire

[WPO3 Prejudecăți ale IA Prezentare](#)

[WPO3 Cărți de potrivire AI](#)

Referințe

- Bibliotecile Universității din Toronto. (n.d.). *Seturi de date, prejudecăți și discriminare*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://guides.library.utoronto.ca/c.php?g=735513&p=5297043>
- Universitatea Chapman. (n.d.). *Bias în AI*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.chapman.edu/ai/bias-in-ai.aspx>
- Tiku, N., Schaul, K. și Chen, S. Y. (1 noiembrie 2023). *Așa văd lumea generatoarele de imagini AI: stereotipuri revelate în imaginile generate de AI*. The Washington Post. Preluat pe 9 septembrie 2025, de pe <https://www.washingtonpost.com/technology/interactive/2023/ai-generated-images-bias-racism-sexism-stereotypes/>
- iSuperSmart. (6 martie 2025). *Prejudecățile ascunse ale AI: Cum mașinile reflectă defectele noastre și ce putem face în acest sens*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.isupersmart.com/the-hidden-bias-of-ai-how-machines-reflect-our-flaws-and-what-we-can-do-about-it/>
- Elevatus. (19 iunie 2023). *Minimizarea efectelor prejudecăților AI în procesul de angajare: un ghid practic*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.elevatus.io/blog/ai-hiring-bias/>

4.4 Cum învață și răspunde IA

Obiectiv principal

Sprijinirea lucrătorilor cu tinerii în înțelegerea proceselor fundamentale din spatele învățării AI și ingineriei rapide, permițându-le să introducă cunoștințele tehnice de AI tinerilor într-un mod accesibil și practic.

Rezultate ale învățării

Cunoștințe

- Înțelegerea procesului de bază al modului în care este antrenată IA (învățare supravegheată și prin întărire)
- Recunoașterea modului în care sistemele de IA fac predicții și a modului în care prompturile influențează rezultatele
- Identificarea riscurilor și limitărilor în comportamentul modelului IA și interacțiunea cu utilizatorul

Abilități

- Ghidarea tinerilor în testarea și perfecționarea rezultatelor instrumentelor IA prin ingineria prompturilor
- Facilitați activități de grup care simulează procesele de luare a deciziilor și de învățare ale IA
- Susțineți discuții critice despre modul în care IA răspunde, se îmbunătățește sau eșuează în diverse sarcini

Atitudini

- Dezvoltați curiozitatea și încrederea în jurul conceptelor tehnice ale IA
- Încurajați tinerii să experimenteze și să pună la îndoială sistemele de IA
- Valorizați claritatea, corectitudinea și incluziunea în modul în care sistemele de IA sunt antrenate și utilizate

Durăță 60 de minute

Format Față în față (recomandat) sau hibrid

Dimensiune a grupului 10–20 participanți

Resurse și materiale

- Pachete de cărți tipărite cu procesul de formare (atât pentru învățarea supravegheată, cât și pentru învățarea prin întărire)
- Smartphone-uri cu acces la ChatGPT sau Google Gemini (versiunea gratuită)
- Hârtie, pixuri, flipcharturi
- Sală cu proiector și ecran, mese pentru grupuri și diapozitive despre noțiunile de bază ale învățării AI și structura prompturilor.

Pregătire

- Pregătiți două seturi de fluxuri de instruire cu titluri și descrieri ale pașilor (amestecați pentru sortarea grupurilor)
- Asigurați-vă că ChatGPT (sau instrumente similare) este disponibil pentru activitatea promptă
- Încărcați prezentarea de diapozitive care introduce: învățarea supravegheată vs. învățarea prin întărire, structurile prompturilor

Instrucțiuni

1. Introducere (10 min)

Prezentați pe scurt modul în care IA „învață” prin recunoașterea tiparelor și răspunsul la instrucțiunile utilizatorului (prompturi). Clarificați faptul că nu există „gândire” – IA reacționează doar la datele și contextul pe care a fost antrenată. Atelierul va explora două procese fundamentale: modul în care IA este antrenată și modul în care comunicăm cu ea.

2: Activitatea 1: Cum învață IA (20 min)

Scopul activității este de a vizualiza logica reală și limitările antrenării IA. Împărțiți participanții în 2 grupuri (diapozitivul nr. 5). Fiecare grup primește un pachet de cărți amestecate care reprezintă un proces de antrenare:

- Grupul A: Învățare supravegheată (de exemplu, recunoașterea imaginii unui câine)
- Grupul B: Învățare prin întărire (de exemplu, IA pentru jocuri simple)

Fiecare set de cărți conține un titlu de etapă (de exemplu, „Etichetarea datelor”) și o definiție. Grupurile trebuie să potrivească titlurile cu definițiile și să le aranjeze în ordinea corectă.

După aranjarea cărților, fiecare grup prezintă secvența celorlalte grupuri. Facilitatorul întreabă:

- De ce ați plasat pașii în această ordine?
- Ce „învață” AI la fiecare pas?
- Unde ar putea apărea greșeli sau prejudecăți în acest proces?

Încheiați prin a evidenția diferențele dintre procesul de învățare supravegheată și cel de învățare prin întărire și unde poate eșua fiecare dintre ele.

3: Activitatea 2: Bătălia prompturilor (20 min)

Scopul activității este de a arăta cum limbajul modelează rezultatele AI – și cum se pot îmbunătăți acestea. Prezentați elementele esențiale ale promptului: rol, sarcină, ton, format. Împărțiți participanții în 2 grupuri. Dați-le o sarcină orientată către tineri, de exemplu „Creați o postare pentru o campanie privind obiceiurile digitale sănătoase”. Fiecare grup scrie o prompt puternică, o introduce în ChatGPT și colectează rezultatele. Participanții sunt încurajați să rescrie sau să rafineze promptul de mai multe ori până când sunt mulțumiți de rezultatul final.

După finalizare, grupurile prezintă rezultatele, apoi reflectează:

- Ce a funcționat bine?
- Ce s-ar putea îmbunătăți?

- Care rezultat a părut mai util sau mai relevant?

Încheiați sugerând participanților cum ar putea structura mai bine prompturile.

Evaluare și debriefing

Pentru a încheia atelierul, rezumați pe scurt principalele concluzii:

IA învață din date, nu din înțelegere, iar răspunsurile sale sunt modelate de modul în care comunicăm cu ea. Cu îndrumarea potrivită, tinerii pot prelua mai mult control asupra interacțiunilor lor cu IA, înțelegând cum este construită și cum să „comunică” cu ea în mod eficient.

Invitați participanții să reflecteze asupra a ceea ce au învățat și asupra modului în care pot aplica aceste cunoștințe în activitatea cu tinerii.

Întrebări de reflecție:

- Ce am învățat despre modul în care IA învață sau răspunde la input?
- Cum aș putea ajuta un tânăr să îmbunătățească modul în care utilizează instrumentele AI, cum ar fi ChatGPT?

Materiale de formare

[WPO4 Cum învață și răspunde IA. Prezentare](#)

[WPO4 Set de carduri pentru învățarea supravegheată](#)

Referințe

- Belcic, I., & Stryker, C. (28 decembrie 2024). *Ce este învățarea supravegheată?* IBM. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.ibm.com/think/topics/supervised-learning>
- Schulhoff, S. (23 octombrie 2024). *Ghid de inginerie promptă: Introducere. Learn Prompting*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://learnprompting.org/docs/introduction>
- Amazon Web Services. (n.d.). *Ce este învățarea prin întărire?* Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://aws.amazon.com/what-is/reinforcement-learning/>

4.5 Asistentul meu IA de vis

Obiectiv principal

Ajutarea tinerilor elevi să exploreze și să experimenteze modul în care inteligența artificială poate sprijini și stimula colaborarea umană, implicându-i în învățarea activă folosind instrumente precum Gemini.

Rezultate ale învățării

- Definiți ce este un asistent AI și cum poate sprijini munca în echipă
- Identificarea instrumentelor de colaborare AI utilizate în mod obișnuit
- Evaluarea critică a rezultatelor generate de IA, identificând punctele forte și limitările
- Reflecții asupra momentului și modului în care este adecvat să utilizați IA în mod responsabil într-un grup de lucru

Durată

60 de minute + 5 minute pentru sintetizarea ideilor

Format

Online sau în persoană

Dimensiune a grupului

15 participanți

Resurse și materiale

- Laptop și acces la internet pentru fiecare participant sau grup.
- Proiector sau ecran mare.
- Cont Gemini pentru facilitatori și participanți
- Șablon Canva pentru brainstorming.

Pregătire

Configurare online:

- Săli de discuții
- Fiecare grup trebuie să aibă la dispoziție un tablou de brainstorming Canva

Configurare fizică:

- Mese pentru lucru în grupuri mici
- Opțional: Markere sau materiale vizuale pentru stimularea creativității

Instrucțiuni

Introducere, activitate de spargere a gheții (15 min)

Imaginația activă a participanților care pun 3 întrebări orientative, permițându-le să împărtășească idei despre colaborarea în domeniul IA.

- Denumiți-vă asistentul AI
- Ce poate face asistentul AI?
- Cum vă ajută să colaborați?

Fiecare participant își va împărtăși opinia timp de maximum 1 minut. Facilitatorul poate oferi sprijinul său notând ideile participanților pe o tablă. Încheiați activitatea de spargere a gheții cu întrebări deschise, cum ar fi:

„Ați avea încredere în asistentul dvs. AI într-o echipă?”

„Cum ar putea ajuta sau dăuna muncii în echipă?”

Cum funcționează AI în echipe (20 min)

În această etapă, facilitatorii îi ajută pe cursanți să înțeleagă noțiunile fundamentale ale IA.

Găsiți și prezentați exemple de instrumente AI utilizate în colaborare (de exemplu, Slack, Miro, Google Workspace & Gemini, Microsoft Teams). Folosiți imagini și povești relevante, apoi întrebați grupul:

„Care dintre ele ați folosit? Ce a funcționat? Ce nu a funcționat?”

Solicitați reflecție întrebând:

- Ați avea încredere în IA pentru a vă organiza munca în echipă?
- Ce ar trebui să facă oamenii în continuare fără IA?
- Cum ne putem asigura că AI este utilizată în mod responsabil?

Co-creați cu AI (40 min)

Explicați grupului că vor lucra împreună pentru a organiza și rafina ideile din sesiunea de brainstorming anterioară folosind Google Gemini, un asistent AI care ajută la gruparea și rezumarea conținutului. Alocați sau lăsați forma să se împartă în grupuri mici.

Participanții ar trebui să aibă deja ideile inițiale colectate - fie vizual pe Canva, fie scrise pe hârtie sau pe bilețele adezive.

Fiecare grup va lucra împreună folosind un dispozitiv comun cu acces la Gemini.

Fiecare membru al grupului contribuie cu 1-2 idei la listă. Împreună, ei pregătesc o listă completă de idei pe care o introduc în Gemini.

Organizați:

Cereți grupurilor să copieze lista lor de idei în Gemini cu această instrucțiune:

„Organizați această listă de idei în 3 sau 4 grupuri tematice și dați un nume fiecărui grup”.

Odată ce Gemini răspunde cu grupuri și nume, grupul:

- Revizuieste grupările
- Rescrie lista pe hârtie sau în Canva pentru a reflecta structura grupurilor
- Redenumeste grupurile după cum este necesar

Rezumat:

Pentru fiecare grup, grupul lipește elementele înapoi în Gemini și solicită:

„Rezumați aceste idei în 1-2 propoziții.”

Ei scriu sau lipesc fiecare rezumat lângă titlurile clusterelor.

Reflecțați: „Rezumatul corespunde cu ceea ce am vrut să spunem?”

La sfârșitul activității, lăsați grupul să discute și să modifice grupurile, dacă este necesar, reamintindu-le „AI ajută, dar voi luați decizia finală”.

Rezumat și reflecție (5 min)

Discutați:

„Gemini a fost util sau confuz?”

„AI v-a ajutat să ajungeți mai repede la un acord sau a trebuit să refaceți sugestiile sale?”

„Ați avea încredere în AI pentru a vă organiza temele școlare sau proiectul de echipă?”

Evaluare și debriefing

La sfârșitul atelierului, facilitatorul va angaja participanții într-o debriefing ghidat pentru a consolida învățarea, a încuraja reflecțiile și a evalua eficacitatea sesiunii.

Facilitatorul va conduce o discuție scurtă și deschisă, folosind întrebări de reflecție specifice, încurajând participanții să-și exprime învățăturile și perspectivele. Acestea pot include:

- „Ce v-a surprins astăzi în legătură cu utilizarea IA?”
- „Cu ce v-a ajutat AI să vă îmbunătățiți în cadrul grupului?”
- „Ați avea încredere în IA într-un context real de lucru în echipă? De ce sau de ce nu?”

Acest dialog de grup încurajează metacogniția și ajută facilitatorul să evalueze cât de bine au înțeles participanții conceptele cheie (de exemplu, utilizarea responsabilă a IA, dinamica colaborării).

Materiale de instruire

[WP05 Tablou de brainstorming](#)

[WP05 Colaborarea folosind IA Fișă](#)

Referințe

- Institutul Humboldt pentru Internet și Societate (HIIG). (17 iulie 2024). *IA sub supraveghere: Avem nevoie de „oameni în buclă”?* Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.hiig.de/en/ai-under-supervision-human-in-the-loop/>
- Sands, M. (19 noiembrie 2024). *Raport privind colaborarea cu IA: „Utilizarea” IA nu este suficientă.* Atlassian. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.atlassian.com/blog/productivity/ai-collaboration-report>

4.6 Pierdut în traducere

Obiectiv principal

Ajutarea tinerilor să exploreze modul în care instrumentele AI pot sprijini comunicarea incluzivă, multilingvă și accesibilă în timp real și să reflecteze asupra impactului și limitelor acestora.

Rezultate ale învățării

- Recunoașterea modului în care IA sprijină comunicarea între limbi
- Identificarea instrumentelor care permit traducerea, transcrierea și transformarea vocii în text în timp real
- Reflecție critică asupra caracterului incluziv și limitelor comunicării bazate pe IA
- Experimentarea cu instrumente care ajută la depășirea barierelor lingvistice sau de accesibilitate.
- Dezvoltarea conștientizării practicilor incluzive în comunicarea digitală

Durată 2,5 ore

Format Față în față

Dimensiune a grupului 15 participanți

Resurse și materiale

Pentru facilitator:

- Un laptop cu conexiune la internet
- Proiector sau ecran mare pentru vizionare în grup
- Difuzoare sau sistem audio (pentru redarea clipurilor video)
- Flipchart sau tablă albă + markere (pentru reflecții sau note)
- Fișe tipărite sau acces la resurse digitale (opțional)

Pentru participanți (utilizare individuală sau în grup):

- Dispozitive cu acces la internet (laptop, tabletă sau smartphone)
- Acces la instrumente AI (majoritatea sunt gratuite sau au versiuni freemium)

Pregătire

Testați toate instrumentele AI pe dispozitivele care vor fi utilizate:

- Verificați compatibilitatea cu browserele și tipurile de dispozitive.
- Asigurați-vă că instrumentele nu necesită conturi plătite pentru funcțiile de bază.

Amenajați sala:

- Organizați mesele pentru grupuri mici.

- Asigurați-vă că sunetul este audibil pentru toți.
- Asigurați spațiu pentru reflecție sau feedback vizual (tablă albă, post-it-uri etc.).

Instrucțiuni

Activitate de spargere a gheții (15 min)

Facilitatorul arată traduceri amuzante sau surprinzătoare. În perechi, participanții încearcă să ghicească mesajul original.

Stimulează o scurtă discuție:

- De ce se pierd lucruri în traducere?
- Ați folosit vreodată IA pentru a înțelege pe altcineva?

IA și comunicarea incluzivă (20 min)

Facilitatorul prezintă câteva exemple despre modul în care AI ajută la

1. Traducere în timp real
2. Conversia textului în vorbire și instrumente de accesibilitate.

Apoi, întreabă grupul

- Unde ar putea fi utile aceste instrumente în viața voastră sau în comunitatea voastră?
- Cine beneficiază cel mai mult de ele?

Provocare multilingvă cu instrumente AI (40 min)

Facilitatorul împarte participanții în grupuri mai mici. Fiecare grup primește o mini-sarcină:

1. Traduceți un dialog scurt în 3 limbi folosind instrumente AI
2. Utilizați funcția de transformare a vocii în text pentru a transcrie un mesaj vorbit
3. Utilizați funcția text-to-speech pentru a „citi cu voce tare” rezultatul AI

Pentru a finaliza sarcina, facilitatorii pot alege sau crea un dialog scurt și amuzant (4-6 rânduri) sau pot utiliza acest videoclip preselectat: [GPT | Scurtmetraj de comedie AI \(realizat fără AI\)](#)

Este acest lucru incluziv? (20 min)

Fiecare grup răspunde:

- Cine ar putea fi exclus de acest instrument?
- Sunt înțelese accentele, dialectele sau diferențele de vorbire?
- Traducerea este incluzivă (de exemplu, neutră din punct de vedere al genului)?
- Toată lumea poate accesa sau utiliza instrumentul cu ușurință?

Fiecare grup împărtășește o idee cu clasa.

Carta comunicării incluzive (30 min)

Creați un poster sau un document digital cu sfaturi și principii generate de grup

Cum ar trebui să utilizăm IA pentru a face comunicarea mai incluzivă?

Facilitatorii pot sugera următoarele întrebări:

- Verificați întotdeauna traducerile când...
- Includeți subtitrări pentru...
- Evitați instrumentele care...
- Asigurați-vă că toți membrii grupului pot...

Evaluare și debriefing

La sfârșitul atelierului, facilitatorul va conduce o sesiune structurată de debriefing și va colecta feedback de la participanți pentru a reflecta asupra experienței și a evalua rezultatele învățării. Această fază servește atât ca moment de auto-reflecție pentru participanți, cât și ca instrument de evaluare pentru facilitatori, în vederea îmbunătățirii sesiunilor viitoare.

Facilitatorul invită participanții să reflecteze asupra sesiunii folosind întrebări deschise:

- Ce ați învățat astăzi despre comunicarea cu IA?
- Ce v-a surprins sau impresionat la instrumentele pe care le-ați încercat?
- Când au funcționat bine instrumentele și când au eșuat?
- Ați avea încredere în IA pentru a vă ajuta în conversații sau proiecte reale? De ce sau de ce nu?
- Ce pot face oamenii mai bine decât IA în comunicare?

Această conversație permite participanților să proceseze experiența lor, iar facilitatorul poate observa cât de profund s-au implicat participanții în obiectivele atelierului (de exemplu, gândirea critică, cunoștințele despre IA, conștientizarea incluziunii).

Materiale de instruire

[GPT | Scurtmetraj de comedie despre IA \(realizat fără IA\)](#)

[WPO6. Comunicarea cu AI. Prezentare](#)

Referințe

- Press, G. (28 iulie 2023). *Demonstrarea motivului pentru care IA nu poate realiza traduceri de înaltă calitate*. Forbes. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.forbes.com/sites/gilpress/2023/07/28/demonstrating-why-ai-cant-do-high-quality-translation/>
- Bored Panda. (15 iulie 2025). *139 de traduceri eșuate care te vor face să râzi cu lacrimi*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.boredpanda.com/translation-fails/>

4.7 Prompt me Right!

Obiectiv principal

Împuternicirea tinerilor cu abilități de elaborare a instrucțiunilor eficiente pentru instrumentele de IA.

Rezultate ale învățării

- Înțelegerea conceptului de inginerie a prompturilor și a importanței acestuia.
- Identificarea componentelor cheie ale prompturilor eficiente
- Aplicarea strategiilor de prompturi la diferite instrumente AI
- Utilizarea tehnicilor de prompturi, cum ar fi atribuirea de roluri, instrucțiuni pas cu pas și exemple pentru a rafina rezultatele
- Evaluati și rafinați conținutul generat de IA pe baza contextului, clarității și acurateței

Durată

2 ore

Format

Față în față

Dimensiune a grupului

16 participanți

Resurse și materiale

Pentru facilitator:

- Un laptop cu conexiune la internet
- Proiector sau ecran mare
- Cronometru sau dispozitiv de măsurare a timpului
- Instrumente AI disponibile pentru demonstrație
- Fișă cu instrucțiuni (1 per participant sau acces digital)
- Formular de evaluare și reflecție (digital sau pe hârtie)
- Cărți de sarcini de grup (opțional: cu idei de provocări)
- Flipchart, tablă albă

Pentru participanți (utilizare individuală sau în grup):

- Dispozitive cu acces la internet (laptop, tabletă sau smartphone)
- Acces la instrumente AI (majoritatea sunt gratuite sau au versiuni freemium)

Asigurați-vă că toți participanții au acces la cel puțin unul dintre acestea:

- ChatGPT
- Bing Chat (Copilot)
- Canva Magic Write (dacă se planifică crearea de conținut vizual)
- Notion AI (dacă este disponibil)

Asigurați-vă că aceste instrumente sunt:

- Accesibile pe dispozitivele utilizate (browser/mobil)
- Testate în prealabil cu exemple de solicitări
- Utilizate în conformitate cu politica școlii/organizației dvs.

Pregătire

Testați toate instrumentele AI pe dispozitivele care vor fi utilizate:

- Verificați compatibilitatea cu browserele și tipurile de dispozitive.
- Asigurați-vă că instrumentele nu necesită conturi plătite pentru funcțiile de bază.

Amenațați sala:

- Organizați mesele pentru grupuri mici.
- Asigurați spațiu pentru reflecție sau feedback vizual (tabla albă, post-it-uri etc.).

Instrucțiuni

Activitate de spargere a gheții (15 min)

Rugați toți participanții să deschidă Chat GPT (sau un alt instrument AI) pe dispozitivele lor.

Oferiți tuturor participanților aceeași sarcină vagă:

„Scrieți despre câini”

Lăsați-i să trimită și observați rezultatul.

Dați o a doua instrucțiune, mai specifică:

„Sunteți un veterinar care scrie un articol de blog pentru tinerii proprietari de animale de companie. Scrieți 5 sfaturi de siguranță despre deținerea unui câine”

Participanții compară rezultatele și apoi întreabă:

- Care este mai clar?
- Care este mai util?
- Care pare mai mult a fi scris de un om real pentru un public?

Introducere 101 (20 min)

Facilitatorul prezintă prezentarea de diapozitive în care explică ingineria prompturilor și le cere participanților să ia notițe.

Laboratorul de prompturi (20 min)

Împărțiți participanții în grupuri mici și dați fiecărui grup o sarcină legată de contextul lor (alegeți în funcție de vârstă și interes).

Exemple de prompturi:

- Creați o legendă pentru rețelele sociale despre reciclare pentru adolescenți.
- Scrieți un rezumat al lecției despre schimbările climatice pentru un copil de 10 ani.
- Elaborați o listă de verificare pentru organizarea unui eveniment comunitar.

Fiecare grup scrie o temă inițială și o trimite către ChatGPT (sau similar).

Apoi, rafinează promptul folosind modelele prezentate anterior.

La sfârșitul acestei activități, grupurile compară rezultatele inițiale cu cele îmbunătățite și reflectează asupra diferențelor.

Bătălia Remix Prompt (30 min)

În această activitate, cursanții colaborează pentru a crea cea mai eficientă, clară sau creativă instrucțiune.

Facilitatorul prezintă o prompt comună pentru toată lumea, de exemplu:

„Descrieți impactul rețelelor sociale asupra tinerilor.”

Fiecare grup trebuie să:

- Remixați întrebarea pentru a îmbunătăți claritatea, specificitatea și caracterul incluziv.
- Să trimită noua versiune și să genereze un rezultat
- Alege cele mai bune rezultate.

La final, grupurile prezintă întregului grup întrebarea îmbunătățită și rezultatul generat de IA.

Reflecție și împărtășire (30 min)

Pentru a consolida învățarea și a evidenția ideile cheie, facilitatorul cere grupului să reflecteze:

- Ce a făcut promptul mai puternic?
- Ce modele sau strategii v-au ajutat?
- V-a surprins sau v-a derutat vreodată AI-ul?
- Cum ați învăța pe altcineva să scrie o solicitare bună?

Evaluare și debriefing

Pentru a ajuta participanții să reflecteze asupra a ceea ce au învățat, să exprime cât de încrezători se simt în utilizarea instrumentelor AI pentru crearea de conținut și să ofere feedback valoros facilitatorilor cu privire la experiența lor. Facilitatorul invită participanții să împărtășească câteva gânduri finale cu voce tare sau în grupuri mici, folosind prompturi simple, cum ar fi:

- „Care este un lucru pe care l-ați învățat astăzi și pe care nu îl știați înainte?”
- „Care a fost partea cea mai surprinzătoare sau distractivă a lucrului cu AI?”
- „Cum ai explica unui prieten ce înseamnă prompt engineering?”
- „Unde crezi că vei folosi ceea ce ai învățat – la școală, la serviciu sau în proiectele tale?”

Puteți face acest lucru folosind:

- Un cerc de discuții sau o discuție în stil popcorn
- Bilețele adezive

Materiale de instruire

[WP07 Sablon foaie de referință](#)

Referințe

- Amazon Web Services. (n.d.). *Ce este ingineria prompturilor?* Preluat pe 9 septembrie 2025, de pe <https://aws.amazon.com/what-is/prompt-engineering/>
- Harvard University Information Technology (HUIT). (30 august 2023). Noțiuni introductive despre prompturi pentru instrumente AI generative bazate pe text. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.huit.harvard.edu/news/ai-prompts>

4.8 În ce ai avea încredere în IA?

Obiectiv principal

Ajutarea tinerilor să descopere instrumente AI care sprijină organizarea zilnică, planificarea și productivitatea personală; reflectarea asupra modului în care AI îi poate ajuta să-și gestioneze mai bine timpul și sarcinile.

Rezultate ale învățării

- Înțelegerea modului în care AI poate sprijini planificarea și organizarea personală, sugerând programe, prioritizând sarcinile și oferind mementouri
- Aplicarea strategiilor de promptare pentru a crea planuri sau liste de verificare generate de IA
- Reflectarea asupra momentelor în care AI este utilă și când nu este.

Durată 2 ore

Format Față în față

Dimensiune a grupului 20 participanți

Resurse și materiale

- Acces la internet pentru toți participanții (configurare Wi-Fi)
- Dispozitive (laptopuri, tablete sau smartphone-uri) cu acces la ChatGPT sau Gemini
- Proiector și ecran pentru prezentarea demonstrațiilor sau exemplilor
- Copii tipărite ale fișei de lucru - Haos sau control?
- Flipchart sau tablă albă cu markere (pentru reflecții de grup sau brainstorming)
- Aranjarea scaunelor în cerc pentru reflecția finală

Pregătire

Înainte de atelier, facilitatorul trebuie să:

- Să testeze accesul la ChatGPT și Google Gemini pe toate dispozitivele.
- Se asigure că participanții au conturi (sau acces la dispozitive comune).
- Să imprime sau să distribuie fișa de lucru „Haos sau control”.
- Amenajați sala pentru a facilita lucrul în grupuri mici și reflecția.

Instrucțiuni

Activitate de spargere a gheții (15 min)

În cadrul acestei activități, facilitatorii vor ajuta participanții să identifice diferitele activități, responsabilități și sarcini pe care le gestionează în viața de zi cu zi.

Lucrătorii cu tinerii le cer participanților să deseneze o farfurie pe o foaie de hârtie și să o umple cu lucruri care „ocupă spațiu în viața lor” (de exemplu, școala, sportul, jocurile, îndatoririle familiale, viața socială, hobby-urile).

În perechi sau grupuri mici, ei împărtășesc:

- Ce este cel mai stresant?
- Cu ce ar dori să fie ajutați?

Facilitatorii pot stimula discuția întrebând:

„Ce face dificilă menținerea organizării sau echilibrului?”

AI ca planificator personal (20 min)

Facilitatorii prezintă participanților modul în care instrumentele AI pot ajuta la organizare și productivitate.

Prezintă o definiție simplă tinerilor cursanți

„AI este un asistent inteligent care învață modele și face sugestii”

Apoi, arată cum AI transformă o listă dezordonată de sarcini într-o listă ordonată de sarcini sau într-un plan de studiu.

Prezentați activitatea spunând: *„Să zicem că mă așteaptă o zi foarte aglomerată și mă simt copleșit. Voi cere ajutorul ChatGPT/Gemini pentru a mă organiza”*.

Accesați instrumentul AI și scrieți această intrare

„Am școală de la 8 la 1, apoi trebuie să învăț pentru un test la istorie, să merg la bunica la 5 și să găsesc timp să fac un TikTok cu prietenul meu. Mă poți ajuta să-mi planific ziua?”

Așteptați ca AI-ul să vă sugereze un program pentru ziua dvs., apoi întrebați participanții:

- „Cum se compară acest program cu ceea ce ați fi scris voi?”
- „Ce funcționează bine în acest plan? Ce ați schimba?”
- „Acest tip de planificare v-ar ajuta să vă simțiți mai puțin stresați?”

Proiectați-vă ziua inteligentă (40 min)

Cereți participanților să aleagă un instrument și să se gândească la ziua din săptămână în care se simt haotici sau supraîncărcați. În perechi sau individual, ei își descriu ziua folosind o întrebare de genul:

Ajută-mă să-mi organizez ziua de marți: am școală de la 8 la 1, fotbal la 5 și trebuie să învăț istorie și să plimb câinele.

Participanții revizuiesc și modifică planul. Aceste întrebări îi pot ghida:

- Este potrivit pentru mine?
- Ce aș schimba?

Întrebări opționale de explorat:

- Elaborează un plan săptămânal de studiu.
- Ajută-mă să găsesc un echilibru între teme și prieteni.
- Amintește-mi ce să fac când mă simt stresat.

Jocul de scenarii: Haos sau control? (30 +15 min)

Împărțiți grupul în grupuri mici și înmânați-le jocul de scenarii, foaia de lucru haos sau control. Rugați-i să urmeze instrucțiunile și să încerce să finalizeze sarcina în 30 de minute.

Reflecție – În ce aș avea încredere în IA? (15 min)

Întrebați grupul dacă ar avea încredere în IA să organizeze temele, să scrie un memento pentru ziua de naștere, să planifice un eveniment de echipă sau să aleagă hobby-urile. Apoi, solicitați-le părerea, întrebându-i:

- Care este un lucru cu care ați dori ca IA să vă ajute mai mult?
- Ce nu ați lăsa-o niciodată să decidă?

Evaluare și debriefing

Invitați participanții să se adune într-un cerc, așezați pe scaune. Asigurați-vă că toți se pot vedea între ei și că mediul este calm și favorabil. Puteți folosi un obiect (cum ar fi o minge moale, un stilou sau un caiet) ca „obiect de discuție” – numai persoana care îl ține în mână poate vorbi, apoi îl pasează mai departe. Acest lucru ajută la respectarea rândului și la ascultarea activă. Prezentați activitatea spunând ceva de genul:

„Astăzi am făcut multe împreună – am învățat, am creat și am experimentat cu IA. Înainte de a încheia, aș dori să vă aud părerile pentru ultima oară. Nu există răspunsuri corecte sau greșite – este vorba despre experiența voastră.”

Începeți reflecția cu două întrebări simple. Rugați fiecare persoană, când vine rândul ei, să completeze ambele propoziții:

„Un lucru pe care l-am învățat astăzi este...”

„Un mod în care aș putea folosi asta săptămâna viitoare este...”

Dacă cineva se simte incomod să vorbească, permiteți-i să treacă peste. Puteți spune:

„Puteți sări peste această etapă dacă preferați să ascultați pentru moment.”

După ce toți cei care doresc să vorbească au făcut-o, încheiați cercul cu un rezumat sau cu aprecieri.

Materiale de instruire

[WP08 Haos sau control? Lăsați AI să vă ajute Foaie de lucru](#)

Referințe

- Wu, S., Liu, Y., Ruan, M., Chen, S., & Xie, X.-Y. (29 aprilie 2025). *Colaborarea dintre oameni și IA generativă îmbunătățește performanța sarcinilor, dar subminează motivația intrinsecă a oamenilor*. Rapoarte științifice, 15, articolul 15105. <https://doi.org/10.1038/s41598-025-98385-2>

4.9 Proiectați-vă aliatul IA

Obiectiv principal

Încurajați tinerii să-și imagineze și să proiecteze un instrument AI etic, util și fiabil, care să le îmbunătățească viața personală, educațională și socială. În același timp, dezvoltați conștientizarea în jurul problemelor etice, protecției datelor și inovării responsabile.

Rezultate ale învățării

Participanții vor:

- Înțelege principiile de bază ale proiectării instrumentelor etice de IA.
- Exersa gândirea creativă pentru a rezolva probleme sociale și personale.
- Analiza problemelor legate de datele personale, confidențialitate și răspundere.
- Colabora în echipe cu scopul de a realiza inovații responsabile din punct de vedere social.

Durată 90 de minute

Format Față în față

Dimensiune a grupului 10-25 participanți

Resurse și materiale

- Pânză de proiectare (Pânză de proiectare - A3 sau A4)
- Markere, hârtie, bilețele adezive
- Amenajarea sălii: ideal ar fi să existe mese pentru lucru în grup
- Flipchart sau tablă albă
- Laptop pentru demonstrația instrumentului AI (opțional)
- Cronometru / muzică pentru „timpul de prezentare”

Pregătire

- Imprimare pe pânză pentru proiectarea instrumentului AI
- Definiți rolurile pentru fiecare echipă (de exemplu, „vizionar”, „etician”, „tehnician”)
- Pregătiți flipchart-ul cu exemple de „AI bun vs. AI rău”

Instrucțiuni

1. Introducere (10 min):

- Discuție: „Ce face ca un instrument AI să fie bun? Când devine periculos?”
- Prezentarea a 2-3 exemple de IA existente (cu elemente pozitive/negative)

2. Proiectarea aliatului AI (30 min):

Echipele completează un „schiț AI” cu elemente precum:

- Numele instrumentului
- Ce nevoie satisface?
- Care sunt limitele sale etice?
- Ce date colectează și cum le protejează?
- Care sunt drepturile utilizatorului?
- Care este motto-ul instrumentului?

3. Prezentare (20 min):

- Fiecare echipă prezintă instrumentul său în 2 minute, ca și cum ar fi destinat „publicului sau investitorilor”.

4. Analiză și critică (15 min):

- Echipele evaluează: care instrument a fost cel mai util, cel mai etic, cel mai creativ?
- Discuție despre aspectele negative (de exemplu, dependența excesivă, utilizarea incorectă a datelor)

5. Reflecție (15 min):

Participanții răspund:

- „Ce aş schimba la instrumentul meu după ce am auzit?”
- „Cum îmi pot imagina viitorul IA cu empatie și etică?”

Evaluare și debriefing

Completați un formular scurt sau o notiță adezivă cu fraza:

- „Aliațul meu în domeniul IA ar fi...”
- „Astăzi am învățat că IA poate fi...”

Alternativ: discuție de reflecție în grupuri mici, în cerc.

Materiale de instruire

[WP09 Proiectează-ți aliatul AI Prezentare](#)

Referințe

- AI pentru munca cu tinerii. (n.d.). AI4YouthWork - *Prezentare generală a proiectului și resurse*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.ai4youthwork.eu/en/results> (OER [38](#); OER [45](#))
- Grupul de experți la nivel înalt privind inteligența artificială. (8 aprilie 2019). *Linii directoare etice pentru o inteligență artificială de încredere*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai>
- UNESCO. (2022). *Recomandare privind etica inteligenței artificiale*. Paris, UNESCO. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381137>
- Universitatea Stanford. (n.d.). *Design thinking pentru IA*. Institutul Stanford pentru Inteligență Artificială Centrată pe Om. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://hai.stanford.edu/news/design-thinking-ai>

4.10 Laboratorul de prompturi IA

Obiectiv principal

Dezvoltarea abilităților participanților în comunicarea corectă și responsabilă cu instrumentele IA, predarea principiilor de bază ale ingineriei prompt și îmbunătățirea înțelegerii influențelor, prejudecăților și dimensiunilor etice ale formulării comenzilor.

Rezultate ale învățării

Participanții vor:

- Înțelege funcția și importanța „promptului” în interacțiunea cu AI.
- Crea prompturi mai precise, clare și concise.
- Recunoaște modul în care prompturile afectează rezultatele IA.
- Identifica potențialele prejudecăți și probleme etice în rezultatul final.
- Își îmbunătățesc cunoștințele digitale și etice.

Durăta

90 de minute

Format

În persoană sau online

Dimensiune a grupului

10-25 participanți

Resurse și materiale

- Calculatoare sau dispozitive mobile cu acces la platforme AI (cum ar fi ChatGPT, DALL-E, Copilot etc.). Participanții minori trebuie să aibă permisiunea părinților
- Amenajarea sălii: ideal ar fi să existe mese pentru lucru în grup
- Prezentare AI Prompt Lab cu exemple de prompturi (bune/rele)
- Hârtie sau șabloane pentru proiectarea prompturilor

Pregătire

- Asigurați-vă că Wi-Fi-ul funcționează, că numele rețelei și parola sunt disponibile pentru participanți și că conexiunea poate suporta numărul preconizat de dispozitive simultan
- Pregătirea conturilor în instrumentele AI (sau utilizarea versiunii demo)
- Creați „prompturi proaste” pentru reproiectarea jocului
- Găsirea de imagini sau rezultate pentru analiza prejudecăților
- Setări scorurile tabloului (de exemplu, pentru Prompt Battle)

Instrucțiuni

1. Introducere (10 min):

- Ce este un prompt? De ce este important?
- Exemplu: compararea prompturilor bune cu cele rele (poezii, imagini, texte).

2. Prompt Battle (30 min):

- Echipele aleg același subiect (de exemplu, „Viața într-un oraș verde în 2050”) și creează un prompt pentru o imagine sau un text.
- Prezentați rezultatele. Câștigă promptul cel mai clar, cel mai creativ sau cel mai „curat” din punct de vedere etic.

3. Provocarea de reproiectare a promptului (20 min):

- Se dau prompturi „proaste” (neclare, părtinitoare sau nedemocratice).
- Echipele sunt rugate să le reproiecteze pentru:
 - Precizie
 - Incluziune
 - Etică și sensibilitate

4. Discuție despre prejudecăți și etică (15 min):

- Analiza rezultatelor: „De ce AI a produs acest rezultat?”
- Exemplu: prejudecăți legate de gen/etnie atunci când întrebi despre „CEO”, „asistent medical”, „criminal” etc.

5. Reflecție (15 min):

- Ce am învățat despre modul în care influențez IA?
- Cum pot comunica în mod responsabil cu instrumentele IA?

Evaluare și debriefing

Notă adezivă sau formular Google:

- „Cea mai bună solicitare pe care am făcut-o a fost...”
- „AI m-a surprins când...”
- „Voi fi atent în viitor când voi cere unei AI să...”

Materiale de instruire

[WP10 AI Prompt Lab Prezentare](#)

[WP10 Provocarea de reproiectare a prompturilor](#)

[WP10 Fișă de evaluare a prompturilor](#)

[WP10 Ghid de exemple de prompturi](#)

Referințe

- AI pentru munca cu tinerii. (n.d.). AI4YouthWork - *Prezentare generală a proiectului și resurse*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.ai4youthwork.eu/en/results> (OER [36](#); OER [17](#));
- OpenAI. (n.d.). *Cele mai bune practici GPT [Ghid de inginerie prompt]*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://platform.openai.com/docs/guides/gpt-best-practices>
- Google DeepMind. (n.d.). *Modele lingvistice de mari dimensiuni și prompting*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.deepmind.com/blog/large-language-models-and-prompting>

4.11 IA: Prieteni, instrumente sau capcane?

Obiectiv principal

Să îmbunătățească capacitatea participanților de a evalua când utilizarea IA este adecvată sau problematică în diferite contexte ale vieții lor (educație, viața de zi cu zi, relații), încurajând o abordare responsabilă, critică și umană.

Rezultate ale învățării

Participanții vor:

- Înțelege potențialul și limitările IA în diferite contexte.
- Identifica situațiile în care utilizarea IA implică riscuri sau dileme etice.
- Dezvolta o atitudine responsabilă și critică față de utilizarea IA.
- Cooperează în mod creativ pentru a aborda scenarii sociale complexe.

Durată

90 de minute

Format

În persoană

Dimensiune a grupului

10-20 participanți

Resurse și materiale

- Diapozitive cu roluri și scenarii
- Bilețele adezive și markere
- Amenajarea sălii: ideal ar fi să existe mese pentru lucru în grup
- Flipchart / tablă albă
- (opțional) Laptop cu instrumente de demonstrare AI (de exemplu, ChatGPT, DALL-E)

Pregătire

- Tipărirea și decuparea rolurilor și scenariilor din materialele de instruire
- Asigurați-vă că Wi-Fi-ul funcționează, că numele rețelei și parola sunt disponibile pentru participanți și că conexiunea poate suporta numărul preconizat de dispozitive simultan
- Pregătirea sălii pentru subgrupuri
- Scrierea întrebărilor predefinite pe flipchart

Instrucțiuni

1. Introducere (10 min):

Prezentarea obiectivului atelierului și introducerea conceptului de bază al „utilizării responsabile” a IA.

2. Activitatea 1 – IA și studii (25 min):

Participanții, împărțiți în grupuri, aleg un rol (de exemplu, „medic specializat în generația IA”) și prezintă modul în care acesta ar funcționa.
Ceilalți pun întrebări.

3. Activitatea 2 – IA în viața de zi cu zi (20 min):

Fiecare grup alege o problemă. Ei discută dacă și cum ar utiliza IA. Ei prezintă deciziile lor.

4. Activitatea 3 – IA și relațiile (20 min):

Discuție de tip dezbateră cu tema: „Ar trebui să cer ajutorul AI pentru deciziile personale?”.

5. Reflecție - Debriefing (15 min):

Participanții scriu pe un bilețel lipicios ceea ce i-a impresionat cel mai mult. Are loc o reflecție de grup.

Evaluare și debriefing

Bilețele adezive anonime cu propoziții incomplete:

- „Mi-am dat seama că trebuie să mă gândesc mai mult când...”
- „O situație în care aș fi mai atent cu IA este...”
- Discuție de tip fishbowl sau cerc pentru a asculta experiențele.
- (Opțional) Formulare Google pentru feedback online

Materiale de instruire

[WP11 AI: Prieten, instrument sau capcană Prezentare](#)

[WP11 Instrumente, roluri și scenarii Prezentare](#)

[WP11 Ghid de debriefing și întrebări pentru flipchart](#)

Referințe

- AI pentru munca cu tinerii. (n.d.). *AI4YouthWork - Prezentare generală a proiectului și resurse*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.ai4youthwork.eu/en/results> (OERs [8](#), OER [9](#), OER [17](#))
- UNESCO. (2022). *Recomandare privind etica inteligenței artificiale*. Paris, UNESCO. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381137>
- Grupul de experți la nivel înalt privind inteligența artificială. (8 aprilie 2019). *Orientări etice pentru o inteligență artificială de încredere*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai>

4.12 IA: fals sau realitate?

Obiectiv principal

Consolidarea competențelor tinerilor în identificarea conținutului fals sau înșelător creat sau îmbunătățit de instrumentele de inteligență artificială, promovând utilizarea responsabilă a informațiilor și gândirea critică în mediul digital.

Rezultate ale învățării

Participanții vor:

- Recunoaște conținutul produs sau modificat de IA (text, imagine).
- Identifica „semnele” informațiilor înșelătoare.
- Înțeleagă principiile de bază ale funcționării instrumentelor de IA care creează conținut.
- Dezvolta o atitudine responsabilă față de gestionarea și diseminarea informațiilor digitale.

Durată

110 minute

Format

Față în față sau hibrid

Dimensiune a grupului

10-25 participanți

Resurse și materiale

- Proiector și ecran (sau monitor mare) pentru livrare în persoană
- Platforma Zoom cu funcție de cameră separată pentru livrare online
- Computer sau telefon mobil cu conexiune la internet. Participanții minori trebuie să aibă permisiunea părinților
- Hârtie/creion sau Google Forms pentru răspunsuri
- Bilețele adezive sau tablă albă comună

Pregătire

- Asigurați-vă că Wi-Fi-ul funcționează, că numele rețelei și parola sunt disponibile pentru participanți și că conexiunea poate suporta numărul preconizat de dispozitive simultan
- Găsirea și organizarea materialelor reale sau generate de IA
- Crearea de chestionare
- Stabiliți întrebări pentru jocul de rol „Deveniți AI”
- Crearea echipelor sau perechilor

Instrucțiuni

1. Introducere (10 min):

Prezentarea obiectivului, a conceptelor de bază „deepfake”, „conținut generat de AI”, „părtinire”.

2. Quiz „Fals sau real” (25 min):

- Participanții vizualizează unul câte unul 20 de titluri de știri (șablonul testului).
- Răspund pe hârtie sau digital: „FALS” sau „REAL”.
- Participanților li se va arăta o imagine cu 4 pisici (materiale suplimentare: exemple de imagini cu pisici) pentru a identifica care sunt false.
- Urmează o discuție cu explicații (de ce este falsă, cum se recunoaște).

3. Analiza mini-atelierului (20 min):

- Se împart în grupuri. Fiecare grup alege un paragraf scurt din șablonul „Fake news prompt” și face o „verificare a faptelor”.
- Discută aspectele care i-au preocupat și le prezintă.

4. Deveniți AI (30 min):

- Grupurile creează o știre, o postare, o imagine sau un videoclip fals sau real, iar ceilalți încearcă să ghicească.
- Discuție despre implicațiile etice.

5. Reflecție (25 min):

- „Ce am învățat astăzi despre modul în care funcționează AI în lumea digitală?”
- Care sunt preocupările etice legate de utilizarea AI falsă pentru a genera sau răspândi știri false realiste?
- Completați lista de verificare/întrebările sau purtați o scurtă discuție deschisă.

Evaluare și debriefing

Chestionar de feedback (șablon de reflecție)

- Întrebare pentru notițe adezive reflexive: „Ce informații false m-ar putea păcăli?”
- Cerc de reflecție în grup (cu întrebări orientative)

Materiale de instruire

[WP12 Fake or Fact? Prezentare](#)

[WP12 Fake News Prompt Foaie de lucru](#)

WP12_Exemple [de imagini cu pisici](#)

[WP12 Fake sau realitate? Fișă de reflecție](#)

[WP12 Deveniți AI Foaie de lucru](#)

[WP12 Fake sau realitate? Chestionar](#)

Referințe

- AI pentru munca cu tinerii. (n.d.). AI4YouthWork - *Prezentare generală a proiectului și resurse*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.ai4youthwork.eu/en/results> (OER [36](#); OER [17](#);)

- Grupul de experți la nivel înalt privind inteligența artificială. (8 aprilie 2019). *Orientări etice pentru o inteligență artificială de încredere*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai>
- UNESCO. (2022). *Recomandare privind etica inteligenței artificiale*. Paris, UNESCO. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381137>
- Snopes. (n.d.). Snopes: Site-ul definitiv de verificare a faptelor și sursă de referință. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.snopes.com/>
- Institutul Poynter. (n.d.). *Poynter: Etica mass-media, verificarea faptelor și formarea în jurnalism*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.poynter.org/>
- ThisPersonDoesNotExist.com. (n.d.). *Această persoană nu există*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.thispersondoesnotexist.com/>

4.13 Cod verde: Tineretul, IA și planeta

Obiectiv principal

Să le ofere tinerilor posibilitatea de a înțelege instrumentele IA pe baza impactului lor asupra mediului și să promoveze gândirea critică cu privire la modul în care alegerile digitale afectează sustenabilitatea.

Rezultate ale învățării

- Înțelegerea conceptului de tehnologie ecologică în contextul IA.
- Identificarea avantajelor și dezavantajelor instrumentelor IA în ceea ce privește impactul asupra mediului.
- Dezvoltarea gândirii critice cu privire la sustenabilitatea inovației digitale.

Durăta 100 minute

Format Față în față (sală de clasă sau spațiu de coworking)

Dimensiune a grupului 12-20 participanți

Resurse și materiale

- Flipchart sau tablă albă
- Markere, materiale de pictură, creioane
- Reviste vechi, foarfece, lipici, bandă adezivă
- Bilețele adezive
- Articole (materiale de instruire)

Pregătire

- Imprimați în avans foaia de lucru Human Bingo, câte o copie pentru fiecare participant
- Citiți în avans materialele de instruire
- Pregătiți traducerea automată folosind foaia de lucru respectivă pas cu pas, pentru articolele care vor fi utilizate în cadrul Forumului Tineretului
- Opțional: tipăriți materialele de formare
- Pregătiți sala pentru a crea o atmosferă primitoare și informală (de exemplu, scaune dispuse în cerc sau semicerc) și lăsați un perete liber pentru a expune posterele create de participanți

Instrucțiuni

Acesta este un spațiu sigur și toți participanții au dreptul să asculte pe ceilalți, să-și exprime opiniile cu empatie, să fie curioși și să pună întrebări fără a judeca

1. Introducere (15 min):

- a. Activitate de spargere a gheții. „Bingo uman”. Distribuți fișa de lucru pentru Bingo uman și asigurați-vă că fiecare participant are materiale de scris. Rugați participanții să se plimbe și să discute între ei pentru a găsi pe cineva care corespunde fiecărei afirmații de pe cartonașul lor de bingo (de exemplu, „A folosit AI înainte”). Când găsesc o potrivire, scriu numele acelei persoane în casetă. Fiecare nume poate apărea o singură dată. Primul care completează un card întreg strigă „Bingo!” și câștigă. (opțional: puteți alege să continuați jocul până când toată lumea își completează Bingo-ul, dacă aveți timp să prelungiți activitatea)
- b. Prezențați pe scurt conceptul de sustenabilitate digitală și explicați obiectivul sesiunii.

2. Joc de încălzire (10 min):

Organizați participanții în perechi sau grupuri mici.

Grupuri de discuții + Facilitare vizuală În grupuri mici, participanții fac brainstorming:

„Ce înseamnă pentru noi sustenabilitatea digitală?”;

„Cum afectează instrumentele digitale sustenabilitatea?”

Colectați cuvintele/ideile cheie pe o tablă sau pe perete.

Apoi, facilitatorul adaugă o scurtă explicație pentru a completa și clarifica conceptul

Opțional: Spectrul uman – invitați participanții să se ridice și să se poziționeze fizic între două afirmații (de exemplu, „Am încredere că instrumentele digitale sunt sustenabile” vs. „Sunt foarte sceptic”) și să-și explice pozițiile.

3. Forumul tinerilor (50 min):

O parte „pro”, cealaltă „contra”. Împărțiți grupul în două subgrupuri, în funcție de poziția lor; distribuiți (opțiunea tipărită) sau partajați linkul pentru cele două articole din materialele de formare.

- Invitați-i să citească (10 min) și să discute argumentele pentru poziția grupului lor.
- Dezbateri (25 min): deschideți discuția pentru întreaga grupă. Asigurați-vă că toată lumea înțelege regulile dezbaterii: toți au dreptul să-și exprime opinia; toți trebuie să respecte și să practice ascultarea activă; toți trebuie să respecte timpul de vorbire al celorlalți și să aștepte rândul lor.
- Galerie și discuție (15 min): Fiecare grup pregătește un poster pentru o campanie de sensibilizare privind IA durabilă și prezintă concluziile sale într-un format de galerie.

Sfat: păstrați o listă și asigurați-vă că toți cei care doresc să ia cuvântul pot să o facă la rândul lor; semnalizați rândul fiecărei persoane. Încurajați pe toată lumea să-și exprime opiniile.

4. Rezumat și prezentări (10 min):

- Prezentarea posterelor de sensibilizare create. Participanții pot vizita galeria și își pot lăsa comentariile pe fiecare poster folosind bilețele adezive.

- Utilizați un perete de feedback rapid cu emoji-uri (verde = am învățat multe; galben = neutru; roșu = necesită îmbunătățiri).
- Puneți 2 întrebări de reflecție pe post-it-uri:
 - Un lucru pe care l-am învățat...
 - Un mod în care voi folosi acest lucru...

Materiale de instruire

[WP13 Human Bingo Foaie de lucru](#)

[WP13 Sustenabilitate digitală Foaie de lucru](#)

[WP13 Traducere automată Foaie de lucru](#)

[WP13 Evaluare și feedback Foaie de lucru](#)

Articole:

- Zewe, A. (2025, 17 ianuarie). Explicație: Impactul AI generativ asupra mediului. MIT News. <https://news.mit.edu/2025/explained-generative-ai-environmental-impact-0117>
- Bhattacharya, L. (2025, 3 martie). De ce rolul AI în promovarea sustenabilității este subestimat. Forumul Economic Mondial. <https://www.weforum.org/stories/2025/03/can-ai-foster-sustainability/>
- Centrul Regional de Informare al Națiunilor Unite (UNRIC). (2019, 30 decembrie). Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) în limba dumneavoastră. UNRIC. <https://unric.org/en/sdgs-in-your-language/>

Referințe

- Zewe, A. (2025, 17 ianuarie). Explicație: Impactul asupra mediului al IA generative. MIT News. <https://news.mit.edu/2025/explained-generative-ai-environmental-impact-0117>
- Bhattacharya, L. (2025, 3 martie). De ce rolul IA în promovarea sustenabilității este subestimat. Forumul Economic Mondial. <https://www.weforum.org/stories/2025/03/can-ai-foster-sustainability/>
- Centrul Regional de Informare al Națiunilor Unite (UNRIC). (2019, 30 decembrie). Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) în limba dumneavoastră. UNRIC. <https://unric.org/en/sdgs-in-your-language/>
- Kotlarsky, J., Oshri, I. și Sekulic, N. (2023). Sustenabilitatea digitală în cercetarea sistemelor informaționale: fundamente conceptuale și direcții viitoare. J. Assoc. Inf. Syst., 24, 9. <https://doi.org/10.17705/1jais.00825>.
- Trinchini, L., & Baggio, R. (2023). Sustenabilitatea digitală: etică, epistemologie, complexitate și modelare. First Monday, 28. <https://doi.org/10.5210/fm.v28i9.12934>.

4.14 IA și viitorul meu: să discutăm despre asta!

Obiectiv principal

Să inițieze o conversație semnificativă și incluzivă cu tinerii despre modul în care inteligența artificială (IA) transformă lumea muncii și să îi ajute să reflecteze asupra rolului lor în viitor.

Rezultate ale învățării

La sfârșitul atelierului, participanții vor:

- Înțelege, în termeni simpli, ce este IA și cum influențează lumea muncii.
- Exprima gânduri, emoții și întrebări despre IA.
- Reflecta asupra punctelor forte și intereselor lor în ceea ce privește viitorul locurilor de muncă.
- Se simt ascultați, incluși și capabili să-și modeleze viitorul.

Durată 2 ore

Format Față în față

Dimensiune a grupului 6-20 participanți

Resurse și materiale

- Conexiune la internet;
- Proiector sau ecran TV;
- Laptop sau dispozitiv pentru redarea videoclipurilor;
- Difuzoare;
- Videoclipuri YouTube:
 - [Va prelua inteligența artificială locul meu de muncă în viitor?](#)
 - [Vom mai avea locuri de muncă în viitor?](#)

Pregătire

- Vizionați videoclipul în prealabil. Asigurați-vă că înțelegeți punctele cheie și terminologia.
- Pregătiți sala pentru a crea o atmosferă primitoare și informală (de exemplu, așezați scaunele în cerc sau semicerc).
- Testați videoclipul, sunetul și conexiunea Wi-Fi înainte de începerea sesiunii.
- Pregătiți întrebările pentru discuție.

Instrucțiuni

Bun venit și încălzire (15 min):

Spargeți gheața și determinați participanții să se gândească la viitorul locurilor de muncă. Sarcinile facilitatorului:

- Salutați-i pe toți cu căldură. Mențineți o atmosferă relaxată și informală.
- Invitați pe toată lumea să se așeze în cerc.
- Spuneți: „Vom discuta despre viitorul muncii și despre modul în care tehnologia ar putea să o schimbe. Să începem cu o rundă distractivă, pentru a ne încălzi.”
- Rugați fiecare participant, pe rând, să spună:
 - Numele lor
 - O meserie care cred că nu va mai exista peste 20 de ani (de exemplu, șofer de taxi, casier, curier etc.).

Sfat: Dați mai întâi un exemplu pentru a-i ajuta să înțeleagă activitatea. Dacă participanții sunt timizi, sugerați-le idei sau acordați-le mai mult timp.

Vizionați videoclipurile (10 min):

Sarcini ale facilitatorului:

Spuneți: „Acum vom viziona împreună două videoclipuri. Acestea sunt despre IA și locuri de muncă. Sunt scurte, animate și ușor de urmărit. După videoclipuri, vom discuta despre ceea ce v-au făcut să gândiți sau să simțiți.”

Rulați videoclipurile:

- IA îmi va lua locul de muncă în viitor? <https://www.youtube.com/watch?v=Zdx3D4i3YYQ>
- Vom mai avea locuri de muncă în viitor? <https://www.youtube.com/watch?v=yL3rgUDLHX0>
- Observați grupul în timpul videoclipului. Dacă oamenii par confuzi, puteți face o pauză pentru a verifica. În caz contrar, lăsați videoclipul să ruleze până la capăt.

Discuție de grup (30 min):

Ajutați grupul să exploreze ideile principale ale videoclipurilor într-un mod simplu și personal. Sarcinile facilitatorului:

- După vizionarea videoclipurilor, acordați tuturor 1-2 minute de tăcere pentru a reflecta. Apoi spuneți: „Să vorbim despre ceea ce tocmai am vizionat. Nu este nevoie să aveți răspunsul corect, ci doar gândurile sau sentimentele voastre.”
- Folosiți aceste întrebări orientative pe rând. Puneți o întrebare, lăsați câteva persoane să răspundă, apoi treceți la următoarea. Fiți flexibil.
 - „Ce parte din videoclipuri v-a atras atenția?”
 - „V-a speriat sau surprins ceva?”
 - „Ce ați învățat despre IA?”
 - „Ce tipuri de locuri de muncă credeți că nu pot fi înlocuite de IA?”
 - „Crezi că meseria ta de vis ar putea fi afectată de IA?”

Sfat: Încurajează discuțiile deschise, dar asigură-te că toată lumea are șansa să vorbească. Dacă cineva domină conversația, cere-le celorlalți să contribuie: „Să auzim și părerea altcuiva acum.” Dacă cineva este timid, oferă-i un îndemn de încurajare: „Fără presiune, dar ai vrea să adaugi ceva?”

Discuții în grupuri mici (25 min):

Permiteți schimbul de opinii mai personale într-un spațiu mai mic și mai sigur. Sarcinile facilitatorului:

- Împărțiți grupul în perechi sau grupuri mici (3-4 persoane).
- Spuneți: „Acum veți discuta în grupuri mai mici. Fiecare dintre voi va împărtăși ceva despre viitorul său. Nu vă faceți griji dacă nu sunteți siguri – este vorba doar de a gândi împreună și de a vă folosi imaginația”.
- Rugați-i să răspundă pe rând la întrebarea:
 - „Ce meserie sau ce fel de muncă v-ar plăcea să faceți într-o zi?”
 - „Credeti că acea meserie va exista în viitor?”
 - „Aveți ceva special sau uman pe care o inteligență artificială nu îl poate înlocui?”
 - „Cum va schimba IA meseria despre care ați vorbit?”

Sfaturi: Mergeți în liniște printre participanți, asigurându-vă că grupurile sunt concentrate și că toată lumea este inclusă. Nu întrerupeți decât dacă este necesar.

După 15-20 de minute, adună din nou întregul grup și roagă câțiva voluntari să împărtășească un lucru despre care au discutat.

Cercul de închidere – un cuvânt (10 min):

Încheiați cu un sentiment de reflecție și de încheiere emoțională. Sarcinile facilitatorului:

- Rugați participanții să stea în picioare (sau să stea jos) în cerc.
- Spuneți: „Să încheiem cu un cerc simplu. Spuneți un cuvânt care descrie cum vă simțiți după sesiunea de astăzi.”
- Începeți cu dvs. pentru a da un exemplu: de exemplu, „Curios” sau „Speranțos”.
- Continuați în cerc. Dacă cineva dorește să sară peste această etapă, nu este nicio problemă.

Evaluare și debriefing

Evaluarea informală și verbală este integrată în cercul de încheiere.

Puteți întreba și:

- „Ați fi interesați de mai multe discuții de acest gen?”
- „Există ceva despre care ați dori să aflați mai multe data viitoare?”

Pentru o opțiune anonimată, puteți utiliza **fișa de lucru Evaluare și feedback**: instruiți participanții să nu semneze și să nu se identifice pe fișa de lucru, informându-i că aceasta este anonimată; distribuiți-o; colectați răspunsurile cu fața în jos pentru a păstra anonimatul.

Materiale de instruire

[Vom mai avea locuri de muncă în viitor? TEDxYouth@IdealeSchool \[Video\]. YouTube](#)
[Îmi va lua inteligența artificială locul de muncă în viitor? TEDxYouth@EB \[Video\]. YouTube](#)
[WP14 Ghidul facilitatorului Subtitrări](#)
[WP14 Evaluare și feedback Foaie de lucru](#)

Referințe

- Yahyaoui, F. (2024, aprilie). *Vom mai avea locuri de muncă în viitor?* | Fares Yahyaoui | TEDxYouth@IdealeSchool [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=yL3rgUDLHX0>
- Robert, A. (2024, martie). *Îmi va lua inteligența artificială locul de muncă în viitor?* | Arthur Robert | TEDxYouth@EB [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=Zdx3D4i3YYQ>
- Consiliul European. (2020). *Compass: Manual pentru educația în domeniul drepturilor omului cu tinerii* (ediție revizuită). Publicație a Consiliului European. <https://www.coe.int/en/web/compass>
- Consiliul European. (2015). *Învățarea practică: Manual pentru facilitatori*. Editura Consiliului European. <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/learning-to-learn>

4.15 Asistentul IA: Fii EROUL poveștii tale

Obiectivul principal

Să încurajeze tinerii să reflecteze asupra provocărilor cu care se confruntă și să exploreze în mod critic modul în care inteligența artificială (IA) ar putea sprijini sau pune la încercare dezvoltarea și învățarea lor personală.

Rezultate ale învățării

Participanții vor:

- Reflecta asupra provocărilor și aspirațiilor lor;
- Înțelege ce este IA și își imagineze utilizările acesteia în viața reală;
- Identifica modul în care IA ar putea sprijini (sau pune la încercare) învățarea sau dezvoltarea lor personală;
- Explora oportunitățile și riscurile într-un mod critic, dar jucăuș.

Durăta

150 minute

Format

Față în față

Dimensiune a grupului

10-25 de participanți (ideal în grupuri de 3-5 persoane pentru activitatea principală)

Resurse și materiale

- Hârtie A4
- Hârtie flipchart;
- Markere, pixuri, creioane;
- Bilețele adezive;
- Bandă adezivă sau Blu-tack.

Pregătire

Pregătiți un spațiu deschis pentru activitatea în cerc și lucrul în grup; Creați o atmosferă primitoare și incluzivă.

Instrucțiuni

1. Activitate de spargere a gheții: AI în viața mea (15 min):

Întrebați: Ați folosit sau ați văzut vreodată AI fără să știți? În perechi, rugați-i să facă brainstorming cu 3 lucruri în care tehnologia ia decizii pentru noi; Colectați exemple și scrieți-le pe un flipchart; Întrebări pentru

discuție: Ce părere aveți despre asta? Este util? Înfricoșător? Amuzant? În ce situații nu doriți ca AI să ia decizii pentru voi?

2. Harta provocărilor mele (25 min):

Dați fiecărui participant o foaie de hârtie goală. În partea de sus a paginii, ei scriu o provocare reală cu care se confruntă. În jurul acesteia, ei adaugă:

- Ce am deja care mă poate ajuta? (de exemplu, îmi place să învăț singur, profesorul meu explică bine, am internet).
- Ce face ca acest lucru să fie dificil? (de exemplu, nu mă pot concentra, devin anxios, nu primesc ajutor acasă).
- Persoane sau lucruri pe care pot conta (prieteni, profesori, familie, YouTube, consilier școlar, un grup de tineri). În perechi, participanții împărtășesc și explică hărțile lor partenerului.
- Discuție (în grup): Ce am învățat despre noi înșine? Ce fel de sprijin este cel mai important? Ce nu am încercat încă?
- Întrebare pentru facilitator: Ce s-ar întâmpla dacă am avea un instrument suplimentar care să ne ajute să facem față acestor provocări? Ar putea tehnologia, cum ar fi inteligența artificială, să facă parte din sistemul nostru de sprijin? Haideți să explorăm această posibilitate!

3. Activitate: Ce este IA? (20 min):

Facilitatorul va prezenta o imagine de ansamblu a IA, adaptată tinerilor, folosind o prezentare PowerPoint cu exemple din viața reală.

„IA este un tip de tehnologie inteligentă care învață de la oameni și ajută la luarea deciziilor, ca un ajutor care nu obosește niciodată. Nu are sentimente, dar poate ghici ce ai putea dori, ce ai nevoie sau ce ai putea face în continuare.²

Dați exemple din viața reală:

- Mesaje vocale care se scriu singure: Ai văzut pe cineva vorbind la telefon și cuvintele apărând automat? Aceasta este AI transformând vorbirea în text. Învață cum vorbesc oamenii și se perfecționează în timp;
- Facebook / Instagram sugerează pe cine să etichetezi: Ai observat vreodată cum Facebook sau Instagram știe cine apare într-o fotografie? Este AI-ul care folosește recunoașterea facială, comparând fețele cu fotografiile pe care le-ai încărcat anterior;
- YouTube sau TikTok îți arată videoclipuri care îți plac: Ai observat că, atunci când vizionezi anumite videoclipuri, următoarele sunt similare? AI urmărește ce îți place și îți arată mai multe videoclipuri similare – uneori bune, alteori prea multe;
- Când telefonul tău prezice ce tastezi: Când tastezi un mesaj, telefonul tău completează cuvântul înaintea ta? Aceasta este AI care ghicește pe baza a ceea ce scrii des. Învață obiceiurile tale.

Întrebări pentru discuție: Crezi că AI te-ar putea ajuta să înveți, să creezi artă sau să rezolvi probleme? Ce lucruri nu ar trebui să facă AI? Ar trebui AI să înlocuiască oamenii?

² (OpenAI. (2025). Răspunsul ChatGPT privind inteligența artificială. <https://chat.openai.com/>)

4. Hack My Challenge! (45 min):

În grupuri mici (3-5), fiecare grup alege o provocare reală din

Harta provocărilor (Activitatea 2). Pe o foaie de flipchart, ei scriu răspunsurile lor:

- Care este provocarea?
- Ce s-a încercat deja și ce nu a funcționat?
- Cu ce ar putea ajuta IA? (de exemplu, mementouri, rezumate, găsirea de informații, organizarea rutinelor)
- Ce ar putea merge prost dacă ne bazăm doar pe IA?
- Ce fel de sprijin trebuie să vină în continuare de la oameni?

Rugați fiecare grup să-și imagineze și să deseneze propriul asistent AI - poate arăta oricum! O pasăre vorbitoare, un robot dansator, o pisică care poartă ochelari de soare sau ceva complet ieșit din comun. Lăsați-i să-i dea un nume amuzant, creativ sau inteligent. Încurajați imaginația în detrimentul realismului.

Sfat: Încurajați-i, dacă au acces, să utilizeze ChatGPT sau un alt instrument AI pentru a genera imaginea/logo-ul partenerului lor AI.

5. Prezentarea partenerului tău AI (20 min):

Fiecare grup prezintă partenerul AI tuturor. În prezentarea scurtă, ar trebui să includă:

- Ce face partenerul lor (abilitățile, puterile sau sarcinile sale);
- Ce nu poate face (limitele sale sau lucrurile cu care nu ar trebui să fie încredințat);
- Pentru ce are încă nevoie de oameni (ceea ce numai oamenii pot face).

Evaluare și debriefing

Va dura aproximativ 25 de minute. Așezați-i pe toți într-un cerc. Folosiți una sau mai multe dintre următoarele întrebări de reflecție:

- Ce ați învățat astăzi despre IA?
- Ați încerca să utilizați IA pentru a vă ajuta să faceți față provocărilor? De ce sau de ce nu?
- Ce lucruri ar trebui să fie decise numai de oameni?
- Ce înseamnă „a fi om” într-o lume cu IA?

Opțional: Fiecare persoană completează propozițiile:

- „Un mod în care aș putea folosi IA pentru a crește este...”
- „Cred că ar trebui să fim atenți cu IA atunci când...”

Pentru o opțiune anonimată, puteți utiliza foaia de lucru Evaluare și feedback: instruiți participanții să nu semneze și să nu identifice foaia de lucru, informându-i că aceasta este anonimată; distribuiți și colectați răspunsurile cu fața în jos pentru a păstra anonimatul.

Materiale de instruire

[WP15 Ce este IA Prezentare pentru facilitator](#)

[WP15 Evaluare și feedback Foaie de lucru](#)

Referințe

- Consiliul European. (2015). Spuneți-vă părerea! Manual privind Carta europeană revizuită privind participarea tinerilor la viața locală și regională (ediție nouă). Consiliul European – Departamentul pentru tineret. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://rm.coe.int/16807023e0>
- Consiliul European. (2020). Compass: Manual pentru educația în domeniul drepturilor omului cu tinerii (ediție revizuită). Publicații ale Consiliului European. <https://www.coe.int/en/web/compass>
- Consiliul European. (2009). *Manual pentru facilitatori în educația non-formală*. Editura Consiliului European. Accesat la 9 septembrie 2025, de la https://site-484428.mozfiles.com/files/484428/Manual_for_facilitators_in_NFE.pdf
- Proiectul Learning2Learn. (2012). *Învățarea învățării în practică: Manual pentru facilitatori*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://mylearningtolearn.com/wp-content/uploads/2021/08/FACILITATORS-HANDBOOK-L2L-1.pdf>
- Service Civil International (SCI). (n.d.). *Carduri Grapheazy: Instrument de facilitare vizuală*. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://sci.ngo/resource/grapheazy-cards/>

4.16 Întrebați și reflectați: Crearea de spații sigure pentru dialogul etic privind IA

Obiectiv principal

Crearea unui mediu incluziv și respectuos în care tinerii pot explora, pune întrebări și reflecta asupra implicațiilor etice și civice ale IA în viața lor personală și socială.

Rezultate ale învățării

- Înțelegerea elementelor cheie ale unui spațiu sigur (siguranță psihologică, incluziune, respect, libertate de judecată).
- Explorarea modului în care instrumentele IA pot susține sau submina aceste condiții.
- Reflectarea asupra scenariilor reale și imaginare care implică IA în mediul tinerilor.
- Propunerea de orientări etice și practice pentru utilizarea IA în moduri care protejează încrederea și incluziunea.

Durăta 90 de minute

Format Față în față (sala de clasă sau spațiu de coworking)

Dimensiune a grupului 8-15 participanți

Resurse și materiale

- Flipcharturi;
- Markere, materiale de desen și pictură;
- Cărți de scenarii tipărite „AI & Safe Spaces”;
- Postere cu regulile de bază.

Pregătire

- Amenajați sala într-un format primitiv, neierarhic (scaune dispuse în cerc sau pe podea)
- Pregătiți pagina flipchart împărțită în 4 secțiuni pentru pilonii spațiilor sigure
- Tipăriți cardurile cu scenarii și instrumentele de reflecție
- Tipăriți și decupați cardurile cu întrebări din foaia de lucru „Toate întrebările”.
- Pregătiți indicații vizuale sau scrise care ilustrează diferite caracteristici ale IA (de exemplu, anonimatul, feedback-ul, sistemele predictive)

Instrucțiuni

Partea 1: Crearea spațiilor sigure (40 min):

1. **Bun venit și activitate de spargere a gheții (10 min)**
 - a. Joc: „AI & Me” – participanții desenează sau descriu prima lor experiență cu AI (asistent vocal, algoritm de social media etc.)
 - b. Împărțirea în perechi, apoi deschiderea către grup
2. **Acorduri de grup (5 min)**
 - a. Creați împreună cu participanții reguli de bază și scrieți-le pe flipchart: „fără judecăți”, ascultare activă, vorbiți din experiență
 - b. Afișați posterul cu regulile de bază pe un perete, la vedere, pe toată durata activității
3. **Cercul de dialog deschis (25 min)**

Puneți întrebări precum:

 - a. „Cum influențează IA modul în care învățați, vă jucați sau lucrați?”
 - b. „Credeți că IA poate fi echitabilă? Cine decide?”
 - c. „Ați simțit vreodată că IA a luat o decizie în locul vostru?”

→ Încurajează conectarea experiențelor personale cu preocupări civice mai largi

Partea 2: Punerea tuturor întrebărilor (50 min)

Lucru cu scenarii și analiză critică (25 min)

- În grupuri mici, tinerii explorează scenarii civice (carduri cu scenarii)
- Folosiți cărțile „Puneți toate întrebările” pentru a trage la sorți întrebările și distribuiți-le grupurilor.
- Grupurile își documentează reflecțiile și întrebările pe hârtie flipchart
 - Rezumatul problemelor/scenariilor pentru fiecare grup
 - Întrebări și preocupări cheie (minimum 2 întrebări per grup)
 - Participanții discută și concep împreună un poster cu concluziile lor
 - Acțiuni civice / Propuneri

Facilitatorul are opțiunea de a distribui scenariile sau de a trage la sorți ambele seturi de cărți: cărți cu scenarii, cărți cu întrebări.

Galerie și răspuns civic (15 min)

- Grupurile postează flipcharturi
- Participanții se plimbă, citesc și lasă bilețele cu idei și sugestii de acțiuni civice

Cercul vocii tinerilor (10 min)

- Reflecție finală: „Ce ai schimba sau susține în ceea ce privește IA în societate?”
- Invitați tinerii să redacteze o propunere civică dintr-o singură propoziție, care va fi compilată ulterior

Evaluare și debriefing

Participanții scriu pe bilețele adezive și împărtășesc în sesiunea plenară:

- O idee pe care am dobândit-o astăzi despre IA...
- Un lucru pe care l-am învățat astăzi...
- O întrebare civică pe care o voi continua să o pun...
- Ceva ce vreau să explorez mai departe... Un lucru pe care l-am învățat astăzi...
- O întrebare civică despre IA pe care o voi continua să o pun este...

Pentru o opțiune anonimată, puteți utiliza foaia de lucru Evaluare și feedback: instruiți participanții să nu semneze și să nu identifice foaia de lucru, informându-i că este anonimată; distribuiți-o; colectați răspunsurile cu fața în jos pentru a păstra anonimatul.

Materiale de instruire

[WP16 Scenarii AI Cărți](#)

[WP16 Punerea tuturor întrebărilor Cărți](#)

[WP16 Evaluare și feedback Foaie de lucru](#)

Referințe

- Grupul de experți la nivel înalt privind inteligența artificială. (8 aprilie 2019). *Orientări etice pentru o inteligență artificială de încredere*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai>
- Duarte, A., Ataei, M., Degbelo, A., Brendel, N. și Kray, C. (2019). *Spații sigure în proiectarea participativă cu tineri migranți forțați*. *CoDesign*, 17(3), 188–210. <https://doi.org/10.1080/15710882.2019.1654523>
- UNESCO. (2022). *Recomandare privind etica inteligenței artificiale*. Paris, UNESCO. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.unesco.org/en/artificial-intelligence/recommendation-ethics>
- SAFE SPACES FOR LEARNING. (n.d.). Pagina principală. Accesat la 9 septembrie 2025, de la <https://www.safespacesale.eu/>

5. CONCLUZII

Setul de instrumente de formare în domeniul IA oferă un set practic de resurse pe care lucrătorii de tineret le pot aplica direct în activitatea lor. Cele **16 planuri de atelier** și materiale de formare sunt concepute pentru a fi **clare, adaptabile și gata de utilizare**. Acestea oferă o structură coerentă care simplifică pregătirea și asigură calitatea în diferite contexte.

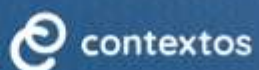
Procesul de co-proiectare și evaluare inter pares a garantat că setul de instrumente reflectă diverse expertize și menține standarde ridicate. Traducerea în limbile partenerilor extinde și mai mult accesibilitatea și impactul acestuia.

Recomandări

- Utilizați planurile de atelier ca parte a practicii obișnuite de lucru cu tinerii pentru a dezvolta cunoștințele despre IA și gândirea critică.
- Aplicați materialele de formare pentru a îmbogăți sesiunile și a crea experiențe de învățare active.
- Adaptați planurile la contextele locale, păstrând intacte obiectivele principale.
- Împărtășiți feedback-ul din implementare pentru a îmbunătăți versiunile viitoare ale setului de instrumente.

Setul de instrumente este mai mult decât o publicație. Este o resursă de lucru menită să fie aplicată, testată și perfecționată în practică. **Valoarea sa depinde de utilizarea activă de către lucrătorii de tineret și de implicarea tinerilor în ateliere.**

 AI4YouthWork

Co-funded by
the European Union